

ΓΕΝΙΚΟ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Αριθμ. 41 / 2 / 2021

Ε Κ Θ Ε Σ Η

Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους
(άρθρο 75 παρ. 1 του Συντάγματος)

Στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Εκσυγχρονισμός, απλοποίηση και αναμόρφωση του ρυθμιστικού πλαισίου των δημοσίων συμβάσεων, ειδικότερες ρυθμίσεις προμηθειών στους τομείς της άμυνας και της ασφάλειας και άλλες διατάξεις για την ανάπτυξη και τις υποδομές».

A. Με το υπόψη σχέδιο νόμου, προβλέπονται τα ακόλουθα:

I. ΜΕΡΟΣ Α'

Αναμορφώνεται κατά βάση το νομοθετικό πλαίσιο (ν.4412/2016, ν.3978/2011 και ν.3433/2016) που διέπει τη διαδικασία σύναψης συμβάσεων προμηθειών, υπηρεσιών και έργων φορέων του δημόσιου τομέα. Ειδικότερα:

1. Τροποποιούνται υφιστάμενοι και εισάγονται νέοι ορισμοί αναφορικά με τους κανόνες που διέπουν τις δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών κ.λπ. (άρθρο 1)

2.α. Παρέχονται εξουσιοδοτήσεις για περιπτώσεις προμηθειών και παροχή υπηρεσιών, κατά τις οποίες δύναται να είναι υποχρεωτική η χρήση ηλεκτρονικών πλειστηριασμών, ως προς συγκεκριμένες κατηγορίες αγαθών και υπηρεσιών.

β. Μειώνεται σε τριάντα χιλιάδες (30.000) ευρώ από εξήντα χιλιάδες (60.000) ευρώ που ισχύει σήμερα, η εκτιμώμενη αξία δημοσίων συμβάσεων, για τις οποίες καθίσταται υποχρεωτική, από τις αναθέτουσες αρχές, η χρήση του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ.), με τις οριζόμενες εξαιρέσεις.

Εξειδικεύονται οι λόγοι, υπέρ των οποίων επιβάλλεται η κράτηση ύψους 0,02% στις συμβάσεις για τις οποίες καθίσταται υποχρεωτική η χρήση του Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ. καθώς και οι κατά περίπτωση δικαιούχοι αυτής.

γ. Αυξάνεται σε άνω των δύο χιλιάδων πεντακοσίων (2.500) ευρώ, από χίλια (1.000) ευρώ που ισχύει σήμερα, το ύψος της εκτιμώμενης αξίας συμβάσεων για τις οποίες συλλέγονται, γίνεται επεξεργασία και δημοσιοποιούνται στοιχεία από το Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων (Κ.Η.Μ.ΔΗ.Σ.).

δ. Ορίζεται, το αρμόδιο όργανο για τις διαδικασίες ανάθεσης δημόσιας σύμβασης που διενεργούνται από τις Εθνικές Κεντρικές Αναθέτουσες Αρχές (Ε.Κ.Α.Α.). Προβλέπεται: i) διετής, αντί κατ' έτος που ισχύει σήμερα,

προγραμματισμός των συγκεκριμένων κατηγοριών έργων, αγαθών και υπηρεσιών που πρόκειται να αποτελέσουν αντικείμενο συμβάσεων, συμφωνιών κ.λπ., οι οποίες ανατίθενται από τις Ε.Κ.Α.Α. και ii) η υποβολή, από τις αναθέτουσες αρχές, στις κατά περίπτωση Ε.Κ.Α.Α., προγράμματος συμβάσεων που προτίθενται να αναθέσουν για το επόμενο έτος.

Παρέχεται εξουσιοδότηση για τον καθορισμό, μεταξύ άλλων, των διοικητικών κυρώσεων που επιβάλλονται στις αναθέτουσες αρχές για την παράλειψη της ανωτέρω υποχρέωσης.

ε. Παρέχεται δυνατότητα χρήσης από τις αναθέτουσες αρχές και επικουρικών, αντί μόνο κεντρικών δραστηριοτήτων αγορών που ισχύει σήμερα, οι οποίες προσφέρονται από Κεντρικές Αναθέτουσες Αρχές (Κ.Α.Α.) εγκατεστημένες σε άλλο κράτος μέλος.

στ. Επανακαθορίζονται/συμπληρώνονται οι δυνατότητες που παρέχονται σε αναθέτουσες αρχές που δεν διαθέτουν τεχνική επάρκεια ή σε περίπτωση που αυτή είναι ελλιπής, όσον αφορά στη σύναψη δημοσίων συμβάσεων έργων και μελετών.

ζ. Παρέχονται εξουσιοδοτήσεις για τον καθορισμό ως υποχρεωτικής της διεξαγωγής των προκαταρκτικών διαβούλευσεων με την αγορά, πριν από τη διεξαγωγή διαδικασίας ανάθεσης σύμβασης, για κατηγορίες συμβάσεων με την οριζόμενη, κατά περίπτωση, εκτιμώμενη αξία.

η. Επαναδιατυπώνονται διατάξεις που αφορούν στα στοιχεία ωριμότητας δημοσίων συμβάσεων έργων και μελετών, ειδικότερα ως προς έργα γενικότερης σημασίας για την οικονομία της χώρας (άρθρο 7Α του ν.2882/2001).

θ. Επανακαθορίζονται: i) τα ενδεικτικά στοιχεία που περιέχονται στα έγγραφα της σύμβασης και ii) οι όροι για την ανάθεση, συγχρόνως, μελέτης και εκτέλεσης έργου με σύναψη δημόσιας σύμβασης, με τις οριζόμενες αποκλίσεις και εξαιρέσεις.

ι. Συμπληρώνονται οι διατάξεις για:

- Τις τεχνικές προδιαγραφές, ειδικά για τις δημόσιες συμβάσεις προμηθειών γενικών υπηρεσιών και παρέχεται εξουσιοδότηση για τη δυνατότητα χρήσης ορισμένων τεχνικών προδιαγραφών ως υποχρεωτικών, με τις οριζόμενες εξαιρέσεις.

- Την ενημέρωση των υποψηφίων και προσφερόντων από τις αναθέτουσες αρχές και ειδικότερα για έργα με εκτιμώμενη αξία σύμβασης μεγαλύτερη του ενός εκατομμυρίου (1.000.000) ευρώ.

- Την παροχή «εγγύησης συμμετοχής» από τους προσφέροντες, ειδικότερα στην περίπτωση σύναψης δημόσιων συμβάσεων που διενεργούνται μέσω του Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ., η μη προσκόμιση της οποίας οδηγεί στην απόρριψη της προσφοράς ως απαράδεκτης.

ια. Επανακαθορίζεται το ποσοστό επί της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης ή του τμήματος της σύμβασης, βάσει του οποίου παρέχεται «εγγύηση καλής εκτέλεσης» από τον ανάδοχο και ορίζεται σε τέσσερα τοις εκατό (4%) για τις προμήθειες και τις υπηρεσίες και σε πέντε τοις εκατό (5%) για τα έργα και τις μελέτες, αντί του ενιαίου ποσοστού πέντε τοις εκατό (5%) επί της αξίας της σύμβασης που ισχύει σήμερα. Ανάλογα ποσοστά εφαρμόζονται και σε περίπτωση τροποποίησης της σύμβασης που συνεπάγεται αύξηση της συμβατικής αξίας. Ακόμη, αυξάνεται η αξία των συμβάσεων, για τις οποίες οι αναθέτουσες αρχές δύνανται να μην απαιτούν «εγγύηση καλής εκτέλεσης», σε ίση ή κατώτερη από το ποσό των τριάντα χιλιάδων (30.000) ευρώ, από είκοσι χιλιάδες (20.000) ευρώ που ισχύει σήμερα.

Παρέχεται η εξουσιοδότηση για τη δυνατότητα καθορισμού, ως προς τις συμβάσεις έργων, μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών, ορίου ποσοστού έκπτωσης, άνω του οποίου ο ανάδοχος υποχρεούται να προσκομίζει, πλέον της εγγύησης καλής εκτέλεσης, πρόσθετη εγγύηση, κατά τα ειδικώς οριζόμενα.

Προβλέπεται ότι οι αναθέτουσες αρχές δύνανται να ζητούν για τις δημόσιες συμβάσεις έργων, την παροχή «εγγύησης πρόσθετου χρόνου εγγύησης», κατά τα ειδικότερα οριζόμενα.

Καθορίζεται το ύψος για την παροχή της «εγγύησης καλής λειτουργίας», το οποίο δεν μπορεί να υπερβαίνει ποσοστό πέντε τοις εκατό (5%) της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης.

ιβ. Επανακαθορίζονται οι λόγοι αποκλεισμού οικονομικών φορέων από τη συμμετοχή τους σε διαδικασία σύναψης σύμβασης καθώς και η σύνθεση της επιτροπής που εκδίδει σύμφωνη γνώμη για τη διαπίστωση της επάρκειας ή μη των επανορθωτικών μέτρων που λαμβάνονται από τους οικονομικούς φορείς, σε περίπτωση που εμπίπτουν στους αναφερόμενους λόγους αποκλεισμού.

ιγ. Επανακαθορίζεται η διαδικασία αποκλεισμού οικονομικού φορέα από τις δημόσιες συμβάσεις και μεταξύ άλλων, παρέχεται στον οικονομικό φορέα δυνατότητα ακρόασης. Ακόμη, προβλέπεται η τήρηση στην Εθνική Βάση Δεδομένων Δημοσίων Συμβάσεων, μητρώου των αποκλεισθέντων οικονομικών φορέων, στο οποίο οφείλουν να ανατρέχουν οι αναθέτουσες αρχές και οι αναθέτοντες φορείς, κατά την αξιολόγηση των προσφορών ή των αιτήσεων συμμετοχής και να αποκλείουν από τις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων που διενεργούν, τους οικονομικούς φορείς που περιλαμβάνονται σε αυτό.

ιδ. Παρέχονται εξουσιοδοτήσεις για:

- τη θέσπιση συστήματος οριζόντιου αποκλεισμού από συμβάσεις του υπόψηφιση σχεδίου νόμου και συμβάσεις παραχώρησης,
- τη δυνατότητα σύστασης μητρώων πληροφοριακού χαρακτήρα που τηρούνται στην Εθνική Βάση Δεδομένων Δημοσίων Συμβάσεων της Εθνικής Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ.),
- τον ορισμό ημερομηνίας έναρξης λειτουργίας του μητρώου αποκλεισθέντων και των μητρώων πληροφοριακού χαρακτήρα, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα.

ιε. Συμπληρώνονται ως προς την εφαρμογή των απαιτήσεων οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας καθώς και τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας, τα κριτήρια επιλογής στις διαδικασίες σύναψης δημόσιας σύμβασης έργου, μελέτης ή παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών.

ιστ. Παρέχεται εξουσιοδότηση για τον καθορισμό των ειδικότερων κριτηρίων για την ανάθεση σύμβασης βάσει της πλέον συμφέρουσας από οικονομική άποψη προσφοράς, τα οποία κάθε αναθέτουσα αρχή δύναται να περιλαμβάνει στις διαδικασίες σύναψης δημόσιας σύμβασης έργου.

ιζ. Αυξάνεται σε είκοσι (20) μέρες, από δέκα (10) μέρες που ισχύει σήμερα, από την κοινοποίηση της σχετικής πρόσκλησης της αναθέτουσας αρχής, η προθεσμία εντός της οποίας οι οικονομικοί φορείς καλούνται να εξηγήσουν την τιμή ή το κόστος προσφορών τους που φαίνονται ασυνήθιστα χαμηλές σε σχέση με τα έργα, αγαθά ή υπηρεσίες. Ορίζεται ότι, σε περίπτωση μη υποβολής εξηγήσεων, η προσφορά

απορρίπτεται ως μη κανονική και καταπίπτει υπέρ της αναθέτουσας αρχής η εγγυητική επιστολή συμμετοχής.

ιη. Ορίζεται ότι, στις διαδικασίες σύναψης δημόσιας σύμβασης προμηθειών ή γενικών υπηρεσιών, εάν κριτήριο ανάθεσης είναι η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά και δεν προσδιορίζεται αποκλειστικά βάσει της τιμής, η ανάθεση γίνεται στην προσφορά με τη μεγαλύτερη βαθμολογία τεχνικής προσφοράς και σε περίπτωση ισοδύναμων προσφορών, διενεργείται κλήρωση κατά τα ειδικώς προβλεπόμενα.

ιθ. Επαναπροσδιορίζεται:

- η διαδικασία i) αποσφράγισης και αξιολόγησης προσφορών και αιτήσεων συμμετοχής στις διαδικασίες σύναψης δημόσιων συμβάσεων προμηθειών και παροχής γενικών υπηρεσιών, ii) πρόσκλησης για υποβολή δικαιολογητικών, iii) κατακύρωσης - σύναψης σύμβασης,
- το ποσό, άνω του οποίου [ορίζεται σε δύο χιλιάδες πεντακόσια (2.500) ευρώ, από χίλια (1.000) ευρώ που ισχύει], οι συμβάσεις αναρτώνται στο ΚΗ.Μ.ΔΗ.Σ.

(άρθρα 2 - 47)

3.α. Επικαιροποιείται:

- η εκτιμώμενη αξία της σύμβασης, για να είναι επιτρεπτή η προσφυγή στη διαδικασία της απευθείας ανάθεσης [ίση ή κατώτερη από το όριο των τριάντα χιλιάδων (30.000) ευρώ, αντί των είκοσι χιλιάδων (20.000) ευρώ, χωρίς Φ.Π.Α., που ισχύει σήμερα κ.λπ.],
- η διαδικασία συμβάσεων ενεργειών τεχνικής βοήθειας [επιτρέπεται η σύναψη σύμβασης προμήθειας αγαθών ή παροχής υπηρεσιών, εκτιμώμενης αξίας i) έως εξήντα χιλιάδων (60.000) ευρώ, κατόπιν αποστολής πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος σε τρεις (3) τουλάχιστον οικονομικούς φορείς και ii) άνω των εξήντα χιλιάδων (60.000) ευρώ έως και εκατό χιλιάδων (100.000) ευρώ, κατόπιν πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος προς όλους τους οικονομικούς φορείς],
- το ποσό των παραβόλου υπέρ του Δημοσίου (ορίζεται σε 5% επί της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης, από 1% που ισχύει σήμερα), για την άσκηση έννομης προστασίας, κατά τη διαδικασία σύναψης δημόσιων συμβάσεων με εκτιμώμενη αξία κατώτερη ή ίση των ειδικότερα οριζομένων ορίων.

β. Θεσπίζεται διαδικασία για την απευθείας ανάθεση συμβάσεων μέσω Συστημάτων Ηλεκτρονικών Αγορών (Σ.Η.Α.).

γ. Τίθεται ανώτατο όριο (0,5% της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης) επί της αμοιβής εξειδικευμένων συμβούλων και εμπειρογνωμόνων, στους οποίους δύναται να ανατεθεί συγκεκριμένο έργο, κατά την εκτέλεση δημόσιων συμβάσεων ή συμβάσεων παραχώρησης έργων ή συμβάσεων έργων που υλοποιούνται ως Συμπράξεις Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα (Σ.Δ.Ι.Τ.), εκτιμώμενης αξίας μεγαλύτερης των τριάντα εκατομμυρίων (30.000.000) ευρώ κ.λπ. (άρθρα 48 - 56)

4.α. Παρέχεται η δυνατότητα, εφόσον προβλέπεται στη διακήρυξη, επίβλεψης συμβάσεων έργων, μελετών και παροχής τεχνικών υπηρεσιών από πιστοποιημένο ιδιωτικό φορέα επίβλεψης (Ι.Φ.Ε.), για την αμοιβή του οποίου βαρύνεται αποκλειστικώς ο ανάδοχος.

Καθορίζονται με υ.α. τα καθήκοντα και οι υποχρεώσεις του Ι.Φ.Ε. απέναντι στον κύριο του έργου, ο υπολογισμός της αμοιβής του Ι.Φ.Ε. και ο καθορισμός του τιμολογίου, βάσει του οποίου αυτή θα υπολογίζεται, τα μέτρα για την αποτροπή σύγκρουσης συμφερόντων του Ι.Φ.Ε. με τον ανάδοχο και κάθε άλλο ζήτημα που συνδέεται με την απρόσκοπτη ως άνω επίβλεψη.

β. Παρέχεται η δυνατότητα επίβλεψης έργων και μελετών με προεκτιμώμενη αμοιβή έως το όριο των περ. α, β και γ της παρ. I του άρθρου 5, από διαπίστευμένους ιδιώτες, επιβλέποντες ελεγκτές μηχανικούς, ανά κατηγορία έργου ή μελέτης, μετά από κλήρωση μεταξύ των εγγεγραμμένων στο μητρώο ελεγκτών μηχανικών.

Καθορίζονται με υ.α. οι διαδικασίες ελέγχου, διαπίστευσης και τήρησης του ως άνω μητρώου καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια.

γ. Ανατίθεται στον ανάδοχο η υποχρέωση να ελέγξει τη μελέτη δημοπράτησης έργου προϋπολογισμού μεγαλύτερου του ορίου των 5,350 εκατ. ευρώ, πριν την εγκατάστασή του στο εργοτάξιο και να ενημερώσει γραπτώς τη διευθύνουσα υπηρεσία. Εφόσον ο ανάδοχος προτείνει την τροποποίηση της μελέτης του έργου, η προϊσταμένη αρχή εξετάζει την πρόταση του αναδόχου.

Εγκρίνεται η συνέχιση εκτέλεσης του έργου, εφόσον κριθεί ότι οι προτεινόμενες τροποποιήσεις είναι επουσιώδεις και δεν επάγονται ουσιώδη αύξηση του συμβατικού ανταλλάγματος, ενώ σε αντίθετη περίπτωση η σύμβαση διαλύεται και ο ανάδοχος αποζημιώνεται μόνο για τις αποδεδειγμένες δαπάνες στις οποίες υποβλήθηκε για τη συμμετοχή του στον διαγωνισμό και μέχρι τη διάλυση της σύμβασης.

δ. Αποτελεί πειθαρχική παράβαση, η οποία επισύρει τις προβλεπόμενες κυρώσεις (μεταξύ άλλων χρηματικό πρόστιμο):

- για τους επιβλέποντες το έργο, η υπαίτια καθυστέρηση στην ενημέρωση της διευθύνουσας υπηρεσίας για την εκ μέρους του αναδόχου άνευ εντολής εκτέλεση εργασιών, οι οποίες δεν προβλέπονται από την αρχική ή εγκεκριμένη συμπληρωματική σύμβαση ούτε είναι επιτρεπτή η εκτέλεσή τους κατά τις κείμενες διατάξεις και

- για τον προϊστάμενο της διευθύνουσας υπηρεσίας, η μη τήρηση των διατάξεων που αφορούν στην εμπρόθεσμη έκδοση των προβλεπόμενων πράξεων της διευθύνουσας υπηρεσίας.

ε. Τηρείται στη Γενική Γραμματεία Υποδομών του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών ψηφιακό αρχείο βαθμολόγησης (βαθμονόμιο), στο οποίο εντάσσονται όλες οι τεχνικές εταιρίες που εκτελούν ή αιτούνται την εκτέλεση δημοσίων έργων και το οποίο περιλαμβάνει κριτήρια και βαθμούς ανά κριτήριο.

Δύναται να ανατίθεται με υ.α. η ανάπτυξη, τήρηση, ενημέρωση και λειτουργία του ψηφιακού αρχείου βαθμολόγησης (βαθμονόμιο) στο Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας (Τ.Ε.Ε.) ή σε άλλο δημόσιο ή ιδιωτικό φορέα, καθορίζοντας σχετικό ανταποδοτικό όφελος.

Αποτελεί υποχρεωτικό κριτήριο, μετά από την έναρξη λειτουργίας του βαθμονόμιου, η εγγραφή σε αυτό για συμβάσεις που ανατίθενται κατά την πλέον συμφέρουσα οικονομική προσφορά βάσει της βέλτιστης σχέσης ποιότητας - τιμής.

στ. Απαγορεύεται η τροποποίηση της εγκεκριμένης μελέτης, που έχει εκπονηθεί από ιδιωτικό μελετητικό γραφείο, κατά τη διάρκεια εκτέλεσης του έργου και

επιτρέπεται μόνον κατ' εξαίρεση και αποκλειστικά για τη διόρθωση σφαλμάτων της ή τη συμπλήρωση ελλείψεών της ή για λόγους που υπαγορεύονται από απρόβλεπτες περιστάσεις, που δημιουργήθηκαν κατά την εκτέλεση του έργου και μέχρι την έκδοση περαιώσης εργασιών.

Επιβάλλεται σε κάθε περίπτωση υποχρεωτικά η προσκόμιση του ασφαλιστήριου συμβολαίου έργων, μελετών και υπηρεσιών πριν την υπογραφή της σύμβασης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα έγγραφα της σύμβασης.

ζ. Τηρείται εφεξής από τον ανάδοχο, κατά την εκτέλεση του έργου, ηλεκτρονικό ημερολόγιο σε ελεύθερο λογισμικό ευρείας χρήσης, αντί ημερολογίου σε βιβλιοδετημένα διπλότυπα αριθμημένα φύλλα, όπως ισχύει.

η. Επιβάλλεται δέσμευση στον ανάδοχο από τη σύμβαση του έργου να συνεχίσει την κατασκευή του για επιπλέον της αρχικής προθεσμίας χρονικό διάστημα, ίσο προς το ένα δεύτερο (1/2) αυτής [αντί ίσου προς το ένα τρίτο (1/3) αυτής, όπως ισχύει] και πάντως όχι μικρότερο των τριών (3) μηνών (οριακή προθεσμία).

Αναστέλλουν την πάροδο των προθεσμιών εκτέλεσης του έργου γεγονότα ανωτέρας βίας, εφόσον ο ανάδοχος υποβάλλει σχετική αίτηση εντός δέκα (10) ημερών, ευθύς μόλις αυτά εμφανιστούν.

Δύναται να παραταθεί η συνολική προθεσμία εκτέλεσης του έργου και μετά την πάροδο της οριακής προθεσμίας, εφόσον υποβληθεί αίτημα του αναδόχου και εγκριθεί από την προϊσταμένη αρχή.

θ. Καταργείται η ισχύουσα υποχρεωτική ανάκληση των ποινικών ρητρών για περιπτώσεις υπέρβασης των ενδεικτικών τμηματικών προθεσμιών, όταν το έργο περατωθεί μέσα στην εγκεκριμένη συνολική προθεσμία.

ι. Παρέχεται, υπό προϋποθέσεις, η δυνατότητα πρόβλεψης στη διαικήρυξη δημοπράτησης, κάθε διαδικασίας ανάθεσης για την καταβολή στον ανάδοχο πρόσθετης αμοιβής (πριμ), εφόσον ο χρόνος παράδοσης του έργου ή του τμήματος είναι μικρότερος κατά 10% του προβλεπόμενου στη σύμβαση εκτέλεσης έργου με εκτιμώμενη αξία σύμβασης μεγαλύτερη του ενός εκατομμυρίου (1.000.000) ευρώ ή τμήματος αυτού. (Ανάλογη ρύθμιση υφίσταται και σήμερα).

ια. Δεν οφείλονται τόκοι επί του αναπόσβεστου μέρους της προκαταβολής, κατά το χρονικό διάστημα διακοπής των εργασιών, είτε με δήλωση του αναδόχου είτε από υπαίτιότητα του κυρίου του έργου.

ιβ. Υποβάλλονται τα επιμετρητικά στοιχεία από τον ανάδοχο στη διευθύνουσα ή επιβλέπουσα υπηρεσία, με υπεύθυνη δήλωση περί της αληθείας αυτών και παρέχεται η δυνατότητα στον προϊστάμενο της διευθύνουσας υπηρεσίας να διατάξει οποτεδήποτε τη συνολική ή δειγματοληπτική ενδεικτική επαλήθευση οποιασδήποτε υποβληθείσας επιμέτρησης, σε κάθε περίπτωση, όμως, υποχρεούται να προβεί σε δειγματοληπτικό ενδεικτικό έλεγχο επαλήθευσης επιμετρήσεως, σε αριθμό που αντιστοιχεί σε ποσοστό είκοσι τοις εκατό (20%) των επιμετρήσεων που υποβλήθηκαν ή τουνλάχιστον δύο (2) εξ αυτών εάν υποβάλλονται λιγότερες από δέκα επιμετρήσεις.

Συντάσσεται σε βάρος του αναδόχου, με απόφαση της διευθύνουσας υπηρεσίας, αρνητικός λογαριασμός για την επιστροφή του τυχόν αχρεωστήτως καταβληθέντος ποσού, προσαυξημένου κατά ποσοστό τρία τοις εκατό (3%) ως ειδικής ποινικής ρήτρας στις περιπτώσεις εκ προθέσεως αναληθών επιμετρήσεων,

εάν υποβληθούν ανακριβείς ή εκ προθέσεως αναληθείς επιμετρήσεις και εφόσον αυτές είχαν ως συνέπεια την πληρωμή λογαριασμού.

ιγ. Πραγματοποιούνται σε κάθε πληρωμή προς τον ανάδοχο κρατήσεις ανερχόμενες σε ποσοστό πέντε τοις εκατό (5%) στην πιστοποιούμενη αξία των εργασιών μετά της αναλογούσας αναθεώρησης και καταργούνται οι προβλεπόμενες σήμερα κρατήσεις ύψους δέκα τοις εκατό (10%) στην αξία των υλικών που περιλαμβάνονται προσωρινά στην πιστοποίηση, μέχρις ότου αυτά ενσωματωθούν στις εργασίες.

ιδ. Επιτρέπεται, υπό τις ειδικότερες προϋποθέσεις, η σύσταση κοινοπραξίας μεταξύ εργοληπτικών επιχειρήσεων, για την κατασκευή έργου, το οποίο έχει αναλάβει μία ή περισσότερες από τις επιχειρήσεις αυτές (κατασκευαστική κοινοπραξία), οπότε τα μέλη της κοινοπραξίας ευθύνονται εις ολόκληρον έναντι της αναθέτουσας αρχής για το σύνολο του έργου.

ιε. Επιβάλλεται υποχρέωση στον επιβλέποντα ή στο εντελμένο όργανο της επίβλεψης, όταν λήξει η προθεσμία περάτωσης του συνόλου ή τμημάτων του έργου, να αναφέρει εγγράφως στη διευθύνουσα υπηρεσία, μέσα σε διάστημα τριάντα (30) ημερών από τη λήξη του εγκεκριμένου χρόνου περαιώσης [αντί δέκα (10) ημερών που ισχύει σήμερα], εάν τα έργα έχουν περατωθεί και έχουν υποστεί ικανοποιητικά τις δοκιμασίες που προβλέπονται στη σύμβαση, να επανελέγξει κατά το δυνατόν τις επιμετρήσεις με γενικές ή σποραδικές καταμετρήσεις και να αναγράψει τις παρατηρήσεις του για εργασίες που έχουν εκτελεσθεί με υπέρβαση των εγκεκριμένων ποσοτήτων ή κατά τροποποίηση των εγκεκριμένων σχεδίων.

ιστ. Ιδρύεται:

- Ενιαίο Σύστημα Τεχνικών Προδιαγραφών και Τιμολόγησης Τεχνικών Έργων και Μελετών (Ε.Σ.ΤΕ.Π.-ΤΙΜ.-Τ.Ε.Μ.), το οποίο αποτελεί σύνολο εναρμονισμένων αρχών, κανόνων, μεθόδων και εργαλείων που υποστηρίζουν μέσω του διαδικτύου τον προγραμματισμό, σχεδιασμό, κατασκευή και λειτουργία των τεχνικών έργων.

- Ηλεκτρονικό Σύστημα Προσδιορισμού Κόστους Συντελεστών Παραγωγής Τεχνικών Έργων (Η.Σ.Π.Κ.Σ.Π.Τ.Ε.), το οποίο αποτελεί ηλεκτρονική διαδικτυακή πλατφόρμα υποστήριξης του Ε.Σ.ΤΕ.Π.-ΤΙΜ.-Τ.Ε.Μ. και περιλαμβάνει τις ακόλουθες, συμβατές με τεχνολογία BIM, διαδικτυακές εφαρμογές: Παρατηρητήριο Τιμών, Σύστημα Αναλύσεων Τιμών και Προσδιορισμού Κόστους και Σύστημα Ενιαίων Τεχνικών Προδιαγραφών.

Συνιστάται ειδικός φορέας με την επωνυμία «Έταιρία Προδιαγραφών και Τιμολόγησης Τεχνικών Έργων & Μελετών» για την ανάπτυξη, λειτουργία, διαρκή ενημέρωση και υποστήριξη του Ενιαίου Συστήματος Τεχνικών Προδιαγραφών και Τιμολόγησης Τεχνικών Έργων, ως νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου (ν.π.ι.δ.), μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, που λειτουργεί σε ανταποδοτική βάση και τελεί υπό την εποπτεία του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών.

Χρηματοδοτούνται από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων (Π.Δ.Ε.) και το εκάστοτε ισχύον Ε.Σ.Π.Α. και μπορεί να ανατίθενται και σε φορέα του δημόσιου ή ιδιωτικού τομέα η ανάπτυξη, λειτουργία, διαρκής ενημέρωση και υποστήριξη των Ε.Σ.ΤΕ.Π.-ΤΙΜ.-Τ.Ε.Μ. και Η.Σ.Π.Κ.Σ.Π.Τ.Ε.

Παρέχεται η δυνατότητα στον εν λόγω φορέα να συμβάλλεται με φορείς που λειτουργούν αντίστοιχα συστήματα σε άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.) ή

άλλους αντίστοιχους φορείς διεθνώς για τη μεταφορά τεχνογνωσίας, βάσεων δεδομένων, τεχνικών προδιαγραφών, μεθόδων και διαδικασιών.

Ρυθμίζονται με κ.ν.α. η σύνσταση, η οργάνωση και διοίκηση της εταιρίας, οι συμπράξεις της με άλλους φορείς της χώρας ή του εξωτερικού, η ανάπτυξη, λειτουργία και διαχείριση των Ε.Σ.Τ.Ε.Π.-ΤΙΜ.-Τ.Ε.Μ. και Η.Σ.Π.Κ.Σ.Π.Τ.Ε., οι παρεχόμενες υπηρεσίες και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

ιε. Διενεργείται η παραλαβή μέσα σε προθεσμία τριών (3) μηνών [αντί δύο (2) μηνών, όπως ισχύει] μετά από την πάροδο του χρόνου υποχρεωτικής από τον ανάδοχο συντήρησης.

Ορίζεται από την προϊσταμένη αρχή τουλάχιστον τρεις (3) μήνες πριν από την πάροδο της προθεσμίας υποχρεωτικής συντήρησης του έργου, επιτροπή παραλαβής για τη διενέργεια της παραλαβής.

Επιβάλλεται στον ανάδοχο υποχρέωση να συντάσσει φάκελο προεκτίμησης της δαπάνης τακτικής συντήρησης και λειτουργίας και να παραδώσει ψηφιακό αρχείο στο οποίο περιέχονται φωτογραφικές αποτυπώσεις όλων των σταδίων του έργου, ειδάλλως, σε περίπτωση που δεν προσκομίζει τα ανωτέρω έγγραφα, δύναται να καταπίπτει σε βάρος του το είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) της εγγυητικής επιστολής καλής εκτέλεσης.

ιη. Χωρεί ένσταση κατά των εκτελεστών πράξεων ή παραλείψεων της διευθύνουσας υπηρεσίας ή της προϊσταμένης αρχής ή του κυρίου του έργου, που προσβάλλουν για πρώτη φορά δικαίωμα του αναδόχου, η οποία απευθύνεται στο κατά περίπτωση αρμόδιο αποφαινόμενο όργανο και ασκείται μέσα σε ανατρεπτική προθεσμία δεκαπέντε (15) ημερών από την κοινοποίηση της πράξης ή τη συντέλεση της παράλειψης [αντί ανατρεπτικής προθεσμίας δύο (2) μηνών, που ισχύει σήμερα].

Αποφασίζει ο αρμόδιος συντονιστής Αποκεντρωμένης Διοίκησης, κατόπιν γνώμης του Τεχνικού Συμβουλίου της οικείας Περιφέρειας (και μετά την έναρξη λειτουργίας της Αυτοτελούς Υπηρεσίας Εποπτείας Ο.Τ.Α., ο Επόπτης Ο.Τ.Α.) επί των ενστάσεων, οι οποίες αφορούν σε έργα, τα οποία εκτελούνται από τους Δήμους, τις Περιφέρειες, τους συνδέσμους τους και τα νομικά τους πρόσωπα, δημοσίου και ιδιωτικού δικαίου καθώς και τις επιχειρήσεις τους, με προϋπολογισμό κατώτερο του εκάστοτε ισχύοντος ορίου εφαρμογής των Οδηγιών της Ε.Ε.

Συγκροτείται τεχνικό συμβούλιο δημοσίων έργων και μελετών εποπτευόμενων νομικών προσώπων στο Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών, που γνωμοδοτεί στις περιπτώσεις έργων και μελετών των εποπτευομένων από το Υπουργείο νομικών προσώπων δημοσίου και ιδιωτικού δικαίου, όταν στα πρόσωπα αυτά δεν υφίσταται τεχνικό συμβούλιο.

ιθ. Απαιτείται, για τη συμπερίληψη ρήτρας περί διαιτητικής επίλυσης κάθε διαφοράς που προκύπτει σχετικά με την εφαρμογή, την ερμηνεία ή το κύρος της σύμβασης, η σύμφωνη γνώμη του αρμόδιου τεχνικού συμβουλίου μόνο για έργα προϋπολογισμού έως δέκα εκατομμυρίων (10.000.000) ευρώ και για μελέτες και τεχνικές και λοιπές συναφείς επιστημονικές υπηρεσίες προϋπολογισμού έως ενός εκατομμυρίου (1.000.000) ευρώ και δεν απαιτείται η σύμφωνη γνώμη για έργα μεγαλύτερου προϋπολογισμού.

Δύναται να προβλέπεται στα συμβατικά τεύχη που έχει περιληφθεί ρήτρα περί διαιτητικής επίλυσης, στάδιο συμβιβαστικής επίλυσης κάθε διαφοράς, που

προηγείται της προσφυγής στη διαδικασία της διαιτητικής επίλυσης διαφοράς, οπότε για τη συμβιβαστική επίλυση της διαφοράς συγκροτείται Συμβούλιο Επίλυσης Διαφορών (ΣΕΔ), το οποίο αποτελείται από 1 έως 3 μέλη και αμείβονται ως διαπιστευμένοι διαμεσοδιαβητές.

κ. Επανακαθορίζεται η διαδικασία καταβολής της αμοιβής του αναδόχου κατά την οποία μεταξύ άλλων: **i)** προβλέπεται ότι εάν η πληρωμή λογαριασμού καθυστερήσει, χωρίς υπαιτιότητα του αναδόχου, πέραν των δύο (2) μηνών από την υποβολή του, αντί πέραν του ενός (1) μηνός από την έγκρισή του, που ισχύει, του οφείλεται τόκος υπερημερίας και **ii)** επιτρέπεται κατ' εξαίρεση η αρχική ή η εκ των υστέρων εκχώρηση, εν όλω ή εν μέρει, του συμβατικού ανταλλάγματος, όταν πρόκειται για την κάλυψη οφειλής του αναδόχου σε αναγνωρισμένες τράπεζες ή νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου (ν.π.δ.δ.) ή σε υπεργολάβους που έχει δηλώσει ο ανάδοχος ότι θα χρησιμοποιήσει για την εκπόνηση της μελέτης.

κα. Προβλέπεται με κ.ν.α. ο υποχρεωτικός έλεγχος από ιδιώτες ελεγκτές, φυσικά ή νομικά πρόσωπα, των μελετών των οποίων η εκτιμώμενη αμοιβή υπερβαίνει τα τιθέμενα με την απόφαση δρια, πριν την έγκρισή τους από την αναθέτουσα αρχή. Με την ίδια απόφαση ορίζονται επίσης οι κατηγορίες μελετών που ελέγχονται υποχρεωτικά, η διαδικασία ανάθεσης του ελέγχου, ο τρόπος καθορισμού της αμοιβής και τα προσόντα των ελεγκτών, τα στάδια ελέγχου, ο καθορισμός των ευθυνών τους και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

Παρέχεται η δυνατότητα στις αναθέτουσες αρχές και τους φορείς, μέχρι την έκδοση της ως άνω κ.ν.α., να αναθέτουν με σύμβαση σε ελεγκτές τον έλεγχο μελετών, των οποίων η προεκτιμώμενη αξία υπερβαίνει το ποσό του ενός εκατομμυρίου (1.000.000) ευρώ, εξαιρουμένων των μελετών που δεν αφορούν στον σχεδιασμό τεχνικών έργων.

κβ. Εισάγεται ανώτατο όριο υπερημερίας του εργοδότη το διάστημα των έξι (6) μηνών, ως προς την εκπλήρωση των συμβατικών ή νόμιμων υποχρεώσεών του έναντι του αναδόχου και απλουστεύεται η διαδικασία που ακολουθείται μετά την υποβολή της όχλησης από τον ανάδοχο.

κγ. Τροποποιούνται - συμπληρώνονται οι διατάξεις σχετικά με την αποζημίωση αναδόχου σε περίπτωση διάλυσης της σύμβασης. Ειδικότερα, μεταξύ άλλων, προβλέπεται μείωση του ανώτατου ορίου του ποσοστού της αποζημίωσης που δικαιούται ο ανάδοχος από δέκα τοις εκατό (10%) σε τρία τοις εκατό (3%) επί της συμβατικής αμοιβής των σταδίων που υπολείπονται για την ολοκλήρωση της σύμβασης.

κδ. Ρυθμίζονται θέματα σχετικά με την: **i)** υποκατάσταση του αρχικού αναδόχου στο σύνολο ή μέρος της σύμβασης της μελέτης ή της υπηρεσίας και **ii)** διοικητική και δικαστική επίλυση διαφορών που τυχόν προκύψουν κατά την εκτέλεση της σύμβασης μελέτης.

(άρθρα 57 - 101)

5.α. Εισάγεται η υποχρέωση των αναθετουσών αρχών να γνωστοποιούν αμελλητί στην Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ., τυχόν έκπτωση αναδόχου από σύμβαση.

β. Παρέχεται η δυνατότητα μετάθεσης του συμβατικού χρόνου φόρτωσης-παράδοσης των υλικών, εφόσον συντρέχουν λόγοι ανωτέρας βίας ή άλλοι ιδιαίτερα

σοβαροί λόγοι που καθιστούν αντικειμενικά αδύνατη την εμπρόθεσμη εκτέλεση του συμβατικού αντικειμένου.

γ. Δεν απαιτείται συγκρότηση συλλογικού οργάνου (επιτροπής), για την παραλαβή αντικειμένου σύμβασης προμήθειας αγαθών και υπηρεσιών με εκτιμώμενη αξία ίση ή μικρότερη του ποσού της απευθείας ανάθεσης του άρθρου 118 του ν.4412/2016. **(άρθρα 102 - 107)**

6.α. Επανακαθορίζονται τα όργανα διενέργειας διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων.

β. Προβλέπεται αποζημίωση στα μέλη των γνωμοδοτικών οργάνων που είτε είναι εγγεγραμμένα στο Μητρώο Πιστοποιημένων Υπαλλήλων Δημοσίων Συμβάσεων (Μη.Π.Υ.Δη.Συ.) είτε έχουν οριστεί από τις Ε.Κ.Κ.Α., για τις διαδικασίες ανάθεσης συμβάσεων κεντρικών και επικουρικών δραστηριοτήτων αγορών που αυτές διενεργούν. **(άρθρο 108)**

7.α. Ρυθμίζονται ζητήματα αναφορικά με: **i)** την πολιτική ασφαλείας του Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ., **ii)** τους ηλεκτρονικούς πλειστηριασμούς (καθίσταται υποχρεωτική η χρήση τους σε αναθέτοντες φορείς που αποτελούν αναθέτουσες αρχές, για συγκεκριμένες κατηγορίες αγαθών και υπηρεσιών), **iii)** τη συγκρότηση και τήρηση φακέλου δημοσίων συμβάσεων, **iv)** τις παρεχόμενες εγγυήσεις (προβλέπεται αποζημίωση στον αναθέτοντα φορέα από τον ανάδοχο, σε περίπτωση μη υπογραφής του συμφωνητικού της σχετικής σύμβασης εντός της οριζόμενης προθεσμίας καθώς και αποζημίωση από τον αναθέτοντα φορέα στον ανάδοχο, σε περίπτωση που δεν απευθύνει πρόσκληση υπογραφής του συμφωνητικού της σχετικής σύμβασης εντός του οριζόμενου χρονικού διαστήματος), **v)**την αξιολόγηση ασυνήθιστα χαμηλών προσφορών κ.λπ.

β. Δύναται, για τις δημόσιες συμβάσεις ήσσονος σημασίας, να μην ακολουθείται διαδικασία ανάθεσης σύμβασης και οι πληρωμές των σχετικών δαπανών να εκτελούνται ως εξόφληση έναντι νόμιμου φορολογικού παραστατικού.

γ. Αναπροσαρμόζεται:

i) το κατώτατο όριο για την προσφυγή στη διαδικασία της απευθείας ανάθεσης για τις συμβάσεις προμηθειών και γενικών υπηρεσιών [ορίζεται στο ποσό των τριάντα χιλιάδων (30.000) ευρώ από είκοσι χιλιάδες (20.000) ευρώ που ισχύει]. Ειδικώς για την περίπτωση συμβάσεων έργων και υπηρεσιών για κοινωνικές και άλλες ειδικές υπηρεσίες, το αντίστοιχο όριο προσδιορίζεται στις εξήντα χιλιάδες (60.000) ευρώ.

ii) το κατώτατο όριο και διευρύνεται ο αριθμός των οικονομικών φορέων που προσκαλούνται να συμμετάσχουν στην οικεία διαδικασία ανάθεσης σύμβασης σε περίπτωση συμβάσεων προμηθειών ή υπηρεσιών, οι οποίες αφορούν σε ενέργειες τεχνικής βιοήθειας των συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων του ΕΣΠΑ, του Ε.Ο.Χ. ή άλλων ενωσιακών ή διεθνών προγραμμάτων ή/και ταμείων καθώς και των τομεακών, περιφερειακών και ειδικών προγραμμάτων του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης (ΕΠΑ). **(άρθρα 109 - 133)**

8.α. Προβλέπεται, εφεξής, η υποχρέωση καταβολής παραβόλου και από αναθέτοντα φορέα που δεν είναι αναθέτουσα αρχή, για την άσκηση έννομης προστασίας κατά τη διαδικασία σύναψης των αναφερόμενων δημοσίων συμβάσεων.

β. Διευρύνονται οι περιπτώσεις επιστροφής του παραβόλου στον προσφεύγοντα και προβλέπεται η απόδοση του παραβόλου στο Δημόσιο, σε περίπτωση απόρριψης της προσφυγής, υπό ειδικώς οριζόμενες προϋποθέσεις.

γ. Αποτελεί, εφεξής, έσοδο της Αρχής Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (Α.Ε.Π.Π.), αντί του κρατικού προϋπολογισμού, η επιβαλλόμενη χρηματική κύρωση σε βάρος της αναθέτουσας αρχής, σε περίπτωση παράλειψης ή καθυστερημένης αποστολής των απαιτούμενων στοιχείων, για τη διεξαγωγή εξέτασης των σχετικών προσφυγών.

δ. Παρέχεται η δυνατότητα πολλαπλασιασμού του προβλεπόμενου παραβόλου [60% υπέρ του Ταμείου Χρηματοδότησης Δικαστικών Κτιρίων (Τ.Α.Χ.ΔΙ.Κ.) και 40% υπέρ του Δημοσίου], σε περιπτώσεις απαράδεκτης ή αβάσιμης αίτησης αναστολής εκτέλεσης και αικύρωσης αποφάσεων της Α.Ε.Π.Π. (άρθρα 134 - 138)

9. Τίθεται το κανονιστικό πλαίσιο εφαρμογής των υπό αναθεώρηση διατάξεων του ν.4412/2016 για ζητήματα δημοσίων συμβάσεων προμηθειών, υπηρεσιών και έργων, με την παροχή εξουσιοδοτήσεων για την έκδοση των απαραίτητων ν.α. Ενδεικτικά, προβλέπεται η έκδοση ν.α. για θέματα όπως η υποχρεωτική χρήση ηλεκτρονικών πλειστηριασμών για συγκεκριμένες κατηγορίες αγαθών και υπηρεσιών, η ρύθμιση τεχνικών ζητημάτων που αφορούν στη λειτουργία της ηλεκτρονικής πύλης Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ., η σύσταση Μη.Π.Υ.Δη.Συ. (άρθρα 139 - 142)

II. ΜΕΡΟΣ Β'

Τροποποιείται - συμπληρώνεται το θεσμικό πλαίσιο σχετικά με τις δημόσιες συμβάσεις προμηθειών, υπηρεσιών και έργων στους τομείς της άμυνας και της ασφάλειας καθώς και με τις προμήθειες αμυντικού υλικού των Ενόπλων Δυνάμεων (Ε.Δ.) (ν.3883/2010, ν.3978/2011 και ν.3433/2006). Ειδικότερα:

1. Ρυθμίζονται εκ νέου θέματα προγραμματισμού δημοσίων συμβάσεων στον τομέα της Άμυνας και συγκεκριμένα, μεταξύ άλλων, προβλέπονται τα εξής:

α. Η απόφαση του Κυβερνητικού Συμβουλίου Εξωτερικών και Άμυνας (Κ.Υ.Σ.Ε.Α.) για τη Δομή Δυνάμεων ως προς τα μέσα επαναξιολογείται και επικαιροποιείται, εφεξής, ανά τριετία ή και συντομότερα, σε περίπτωση μεταβολής κρίσιμων δεδομένων (αντί ανά πενταετία, που ισχύει σήμερα).

β. Επανακαθορίζονται θέματα σχετικά με τον Μακροπρόθεσμο Προγραμματισμό Αμυντικών Εξοπλισμών (Μ.Π.Α.Ε.), με τον οποίο αποτυπώνεται ο συνολικός σχεδιασμός των απαιτούμενων ανά Γενικό Επιτελείο προγραμμάτων, με το συνολικό εκτιμώμενο κόστος και τη σειρά προτεραιότητας υλοποίησης αυτών. (Κατά βάση, μετονομάζεται το Μακροπρόθεσμο Πρόγραμμα Προμηθειών). Μεταξύ άλλων, μειώνεται η διάρκεια και συντομεύεται ο χρόνος επικαιροποίησης αυτού, διακρίνεται

δε σε δύο μέρη, όπου εντάσσονται προγράμματα προμήθειας νέων μέσων και προγράμματα υποστήριξης.

γ. Ρυθμίζονται εκ νέου θέματα για τον Κυλιόμενο Προγραμματισμό Συμβάσεων Στρατιωτικού Εξοπλισμού (Κ.Π.Σ.Σ.Ε.), στον οποίο εντάσσονται με σειρά προτεραιότητας χρηματοδότησης οι συμβάσεις προμήθειας και υπηρεσιών στρατιωτικού εξοπλισμού καθώς και των έργων υποδομής για την υποστήριξή του, που έχουν συναφθεί ή προβλέπεται να συναφθούν.

Ορίζεται, εφεξής, η διάρκεια του Κ.Π.Σ.Σ.Ε. τετραετής (αντί τριετής, που ισχύει σήμερα) και προσδιορίζονται τα τρία μέρη που περιλαμβάνει ανάλογα με το είδος των προμηθειών που εντάσσονται σε κάθε ένα από αυτά [συμβάσεις προμήθειας και υπηρεσιών στρατιωτικού εξοπλισμού μείζονος οικονομικής αξίας ίσης ή ανώτερης των τριάντα εκατομμυρίων (30.000.000) ευρώ, χωρίς Φ.Π.Α. καθώς και λοιπές συμβάσεις προμηθειών και έργων υποδομής για την υποστήριξη του στρατιωτικού εξοπλισμού].

δ. Επαναπροσδιορίζεται το καθεστώς ενεργοποίησης του προγράμματος στρατιωτικού εξοπλισμού και εξειδικεύεται η ολοκλήρωση της διαδικασίας ενεργοποίησης για προγράμματα που εντάσσονται στον Μ.Π.Α.Ε. ή στον Κ.Π.Σ.Σ.Ε., κατά περίπτωση. **(άρθρο 143 - 146)**

2. Καθορίζονται εκ νέου θέματα όσον αφορά στη σύναψη των δημοσίων συμβάσεων στον τομέα της άμυνας και συγκεκριμένα, σχετικά με:

α. την έγκριση του προγραμματισμού των αναγκών των Ενόπλων Δυνάμεων, την επικαιροποίηση του Μ.Π.Α.Ε. και του Κ.Π.Σ.Σ.Ε.,

β. τη δυνατότητα επιβολής από την αναθέτουσα αρχή, ειδικών όρων για την εκτέλεση της σύμβασης, με τους οποίους ο ανάδοχος υποχρεούται στη σύναψη των συμβάσεων σύμφωνα με τις ειδικά οριζόμενες, στο άρθρο 346 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Σ.Λ.Ε.Ε.), προϋποθέσεις και διαδικασία (εξαίρεση από τους κανόνες της ενωσιακής αγοράς), στο πλαίσιο προστασίας των συμφερόντων ασφαλείας της χώρας, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα,

γ. την πραγματοποίηση της εν συνεχείᾳ υποστήριξης (ΕΣΥ) στρατιωτικού εξοπλισμού με σύναψη συμφωνιών-πλαίσιο και των εκτελεστικών αυτών συμβάσεων, στην περίπτωση που δεν είναι δυνατό να συμφωνηθούν εκ των προτέρων όλοι οι ουσιώδεις όροι της ΕΣΥ. Καθορίζονται δε τα στοιχεία που πρέπει να περιλαμβάνουν κατ' ελάχιστον οι συμφωνίες-πλαίσιο που συνάπτονται για την κάλυψη απαιτήσεων ΕΣΥ. **(άρθρα 147 - 150)**

3.α. Επαναπροσδιορίζονται οι αρμοδιότητες: i) της Ειδικής Διαρκούς Επιτροπής Εξοπλιστικών Προγραμμάτων και Συμβάσεων της Βουλής των Ελλήνων, ii) της Γενικής Διεύθυνσης Αμυντικών Εξοπλισμών και Επενδύσεων (Γ.Δ.Α.Ε.Ε.) του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας και iii) των Γενικών Επιτελείων των τριών Κλάδων των Ενόπλων Δυνάμεων (Ε.Δ.), ως προς τη σύναψη των συμβάσεων προμηθειών, υπηρεσιών και έργων στον τομέα της άμυνας.

β. Ρυθμίζονται θέματα σχετικά με τη συγκρότηση, τη λειτουργία και τις αρμοδιότητες των συλλογικών οργάνων πραγματοποίησης των συμβάσεων έργων και μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών

(Κεντρικές και Περιφερειακές Γνωμοδοτικές Επιτροπές Προμηθειών) καθώς και των επιμέρους επιτροπών που συγκροτούνται στο πλαίσιο των διαδικασιών σύναψης και εκτέλεσης των εν λόγω συμβάσεων. **(άρθρα 151 -154)**

4.a. Επανακαθορίζονται: i) οι κανόνες διαφάνειας και δεοντολογίας που εφαρμόζουν τα όργανα των Ε.Δ. (πολιτικό και στρατιωτικό προσωπικό) κατά τη διενέργεια διαδικασιών σύναψης συμβάσεων στον τομέα της άμυνας και μεταξύ άλλων, απαγορεύεται στο ανωτέρω προσωπικό η απασχόληση με οποιαδήποτε σχέση εργασίας σε οικονομικούς φορείς που συμμετέχουν σε διαδικασίες σύναψης και εκτέλεσης των προαναφερόμενων συμβάσεων. Τυχόν παράβαση της εν λόγω απαγόρευσης συνιστά πειθαρχικό παράπτωμα και επισύρει επιπλέον φυλάκιση μέχρι δύο έτη ή χρηματική ποινή, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα,

ii) οι κανόνες διαφάνειας και καταπολέμησης της διαφθοράς που επιβάλλονται στους οικονομικούς φορείς ή στους νόμιμους εκπροσώπους αυτών, που συμμετέχουν στις διαδικασίες σύναψης και εκτέλεσης συμβάσεων προμηθειών, υπηρεσιών ή έργων στον τομέα της άμυνας.

Επιπρόσθετα, απαγορεύεται, μεταξύ άλλων, η διάθεση ή χρησιμοποίηση από αυτούς οποιουδήποτε ενδιάμεσου, μεσάζοντα ή πράκτορα κατά τη διαδικασία σύναψης και εκτέλεσης της σύμβασης, ενώ μπορούν να λαμβάνουν επαγγελματικές συμβουλευτικές υπηρεσίες σχετικά με τη σύμβαση από δικηγορικά γραφεία καθώς και από φορολογικούς, τεχνικούς και οικονομικούς συμβούλους. Επιτρέπεται επίσης η χρήση εμπορικών αντιπροσώπων, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα. Σε περίπτωση παράβασης των απαγορεύσεων των οικονομικών φορέων επιβάλλονται οι προβλεπόμενες από την κείμενη νομοθεσία κυρώσεις (έκπτωση, κατάπτωση εγγυητικής επιστολής, επιβολή ποινικής ρήτρας κ.λπ.).

β. Ρυθμίζονται εκ νέου θέματα σχετικά με την υποχρέωση των οικονομικών φορέων που συμμετέχουν στη σύναψη συμβάσεων στον τομέα της άμυνας, να γνωστοποιούν στην αναθέτουσα αρχή τυχόν μεταβολές στο ιδιοκτησιακό τους καθεστώς και στη διοίκησή τους, μετά τη σύναψη μίας σύμβασης καθώς και όσον αφορά στις συνέπειες της μη τήρησης της υποχρέωσης αυτής. **(άρθρα 155 - 157)**

5. Ορίζεται ότι, σε περίπτωση που η συμφωνία-πλαίσιο στον τομέα της άμυνας έχει υποστεί τον προβλεπόμενο προσυμβατικό έλεγχο από το Ελεγκτικό Συνέδριο, οι εκτελεστικές αυτής συμβάσεις υπάγονται στον έλεγχο νομιμότητας, μόνο εφόσον το συμβατικό τους τίμημα υπερβαίνει αυτοτελώς το όριο του ενός εκατομμυρίου (1.000.000) ευρώ **(άρθρο 324 παρ.1 του ν.4700/2020).** **(άρθρο 158)**

6. Παρέχεται η δυνατότητα στην αναθέτουσα αρχή που υλοποιεί συμβάσεις στους τομείς της άμυνας, να λαμβάνει τα απαραίτητα μέτρα για την προστασία των ουσιωδών συμφερόντων ασφαλείας της χώρας, με επίκληση του άρθρου 346 της Σ.Λ.Ε.Ε.

Καθορίζονται οι προϋποθέσεις προσφυγής στην προαναφερόμενη εξαιρετική διαδικασία, η απόφαση δε εξαίρεσης των ανωτέρω συμβάσεων από τους κανόνες της ενωσιακής αγοράς με την επίκληση του άρθρου 346 της Σ.Λ.Ε.Ε. λαμβάνεται κάθε φορά από το ΚΥ.Σ.Ε.Α., κατά τα ειδικότερα οριζόμενα. Με απόφαση επίσης του

ιδίου οργάνου μπορεί να καθορίζεται εξαίρεση και από τις διατάξεις του εθνικού δικαίου που διέπουν τη σύναψη και εκτέλεση των δημοσίων συμβάσεων προμηθειών, υπηρεσιών και έργων στους τομείς της ασφάλειας και της άμυνας. **(άρθρο 159)**

7. Παρέχεται επίσης, η δυνατότητα στην αναθέτουσα αρχή, κατά την υποβολή αιτήσεων συμμετοχής ή προσφορών στις διαδικασίες σύναψης δημόσιων συμβάσεων, να ορίσει ρητά στα έγγραφα της σύμβασης ότι αποδέχεται το Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (Ε.Ε.Ε.Σ.) προς αντικατάσταση των εκδιδόμενων από τις αρμόδιες αρχές πιστοποιητικών, ως προκαταρκτική απόδειξη ότι ο οικονομικός φορέας πληροί τις οριζόμενες προϋποθέσεις.

Για τις συμβάσεις του Τρίτου Μέρους, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να εκδίδει Τυποποιημένο Έντυπο Υπεύθυνης Δήλωσης (Τ.Ε.Υ.Δ.). Για να ισχύει δε το Ε.Ε.Ε.Σ. ή το Τ.Ε.Υ.Δ. ως προκαταρκτική απόδειξη ότι δεν συντρέχουν λόγοι αποκλεισμού των αρμοδίων φυσικών προσώπων του οικονομικού φορέα, πρέπει να υπογράφεται από τον νόμιμο εκπρόσωπο αυτού, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα. **(άρθρο 160)**

8.a. Επιτρέπεται να περιλαμβάνεται στα έγγραφα της σύμβασης, όρος στην προσφορά για αναπροσαρμογή της τιμής, μόνον όταν προβλέπεται χρόνος παράδοσης των αγαθών ή των υπηρεσιών μεγαλύτερος των δώδεκα μηνών και σύμφωνα με τις προβλεπόμενες προϋποθέσεις.

β. Ρυθμίζονται εκ νέου ζητήματα σχετικά με: i) τον χρόνο ισχύος των προσφορών, παρέχεται δε η δυνατότητα στους οικονομικούς φορείς να τον παρατείνουν πριν τη λήξη του, παρατείνοντας και την αντίστοιχη εγγύηση συμμετοχής,

ii) τα όργανα και τη διαδικασία λήψης απόφασης για την έγκριση του διαγωνισμού, την κατακύρωση της σύμβασης και την έγκριση της σχετικής δαπάνης, σε σχέση με το ύψος της οικονομικής αξίας. Ειδικά, για ποσό άνω των τριάντα εκατομμυρίων (30.000.000) ευρώ [αντί άνω των πενήντα εκατομμυρίων (50.000.000) ευρώ, που ισχύει] η σχετική απόφαση λαμβάνεται από το Κ.Υ.Σ.Ε.Α.

γ. Προβλέπεται η διαδικασία ματαίωσης από την αναθέτουσα αρχή της διαδικασίας σύναψης δημόσιας σύμβασης στον τομέα της άμυνας στις ρητά οριζόμενες περιπτώσεις (λόγοι ανωτέρας βίας, δημοσίου συμφέροντος κ.λπ.).

(άρθρα 161 - 164)

9.a. Επανακαθορίζεται το καθεστώς που διέπει τις διαδικασίες σύναψης των συμβάσεων στον τομέα της άμυνας, οι οποίες κατά βάση συνάπτονται σύμφωνα με την κείμενη σχετική νομοθεσία, ενώ παράλληλα, επιτρέπεται στην αναθέτουσα αρχή να προσφεύγει στη διαδικασία του συνοπτικού διαγωνισμού και της απευθείας ανάθεσης, στις περιπτώσεις που η εκτιμώμενη αξία της σύμβασης είναι ίση ή κατώτερη από το ποσό των 60.000 ευρώ, χωρίς Φ.Π.Α. και των 30.000 ευρώ, χωρίς Φ.Π.Α., αντίστοιχα. Τα ανωτέρω χρηματικά όρια μπορεί να αναπροσαρμόζονται με κ.ν.α.

β. Ρυθμίζονται εκ νέου θέματα σχετικά με την αξιοποίηση εύχρηστου και μη επιχειρησιακά αναγκαίου στρατιωτικού εξοπλισμού και μεταξύ άλλων, προβλέπεται ότι, κάθε είδους υλικό των ΕΔ που καθίσταται ή χαρακτηρίζεται άχρηστο ή

ακατάλληλο ή πλεονάζον, μπορεί να διατίθεται προς τρίτους, κατόπιν ανταλλάγματος, σύμφωνα με την κείμενη σχετική νομοθεσία (άρθρο 53 του ν.δ.721/1970).
(άρθρα 165, 166)

10.α. Επικαιροποιείται η διαδικασία της Κρατικής Διασφάλισης Ποιότητας (Κ.Δ.Π.) για την προμήθεια και παροχή υπηρεσιών στρατιωτικού εξοπλισμού και ρυθμίζονται θέματα υλοποίησης αυτής.

β. Με υπουργική απόφαση, εκδίδεται Κανονισμός Κ.Δ.Π., με τον οποίο καθορίζονται τα όργανα, οι αρμοδιότητες και οι διαδικασίες για τη διασφάλιση της ποιότητας του υπό προμήθεια στρατιωτικού εξοπλισμού και την υλοποίηση των σχετικών μνημονευόμενων δράσεων.
(άρθρο 167)

11. Επαναπροσδιορίζεται το καθεστώς των εγγυήσεων για τους διαγωνισμούς προμήθειας και παροχής υπηρεσιών στρατιωτικού εξοπλισμού. Ειδικότερα, καθορίζεται το ελάχιστο περιεχόμενο, οι όροι και προϋποθέσεις που διέπουν:

α. την εγγύηση συμμετοχής που δεν μπορεί να υπερβαίνει το 2% της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης χωρίς Φ.Π.Α. με ειδικότερες προβλέψεις στην περίπτωση υποβολής προσφοράς για ένα ή περισσότερα τμήματα της σύμβασης. Καθορίζονται, επίσης, η διάρκεια και η παράταση της εγγύησης αυτής, οι περιπτώσεις που δεν απαιτείται, η κατάπτωση και η επιστροφή της κ.λπ.,

β. τις εγγυήσεις κατά το στάδιο ανάθεσης και εκτέλεσης της σύμβασης, ήτοι:

i) εγγύηση καλής εκτέλεσης, το ύψος της οποίας καθορίζεται εφεξής σε ποσοστό έως 5% (αντί 10%, που ισχύει) επί της αξίας της σύμβασης χωρίς Φ.Π.Α. ή σε περίπτωση συμφωνίας-πλαίσιο σε ποσοστό 0,5% επί της συνολικής αξίας ή τμήματος αυτής, χωρίς Φ.Π.Α. Προβλέπονται οι περιπτώσεις κατάπτωσης και αποδέσμευσης αυτής, συμπληρωματικής εγγύησης σε περίπτωση τροποποίησης της σύμβασης σε ποσοστό 4% επί του ποσού της αύξησης χωρίς Φ.Π.Α., ο χρόνος ισχύος αυτής κ.λπ.,

ii) εγγύηση προκαταβολής, η οποία παρέχεται υποχρεωτικά στην περίπτωση χορήγησης προκαταβολής και είναι ισόποση με αυτήν. Είναι επίσης έντοκη από την καταβολή, επιβαρυνόμενη με το ύψος επιτοκίου που καθορίζεται με υπουργική απόφαση, επιστρέφεται δε, όπως και η εγγύηση καλής εκτέλεσης, μετά από την οριστική παραλαβή του αντικειμένου της σύμβασης,

iii) εγγύηση καλής λειτουργίας, για την αποκατάσταση τυχόν ελαττωμάτων ή ζημιών λόγω δυσλειτουργίας των υλικών κατά την περίοδο εγγύησης καλής λειτουργίας, το ύψος της οποίας καθορίζεται σε συγκεκριμένο χρηματικό ποσό ή σε ποσοστό μέχρι 3% επί της αξίας των συμβατικών ειδών, χωρίς Φ.Π.Α.,

iv) εγγυήσεις εξασφάλισης των ενδιάμεσων πληρωμών, σε περίπτωση παροχής είδους που αποτελεί αδιαίρετη παροχή.

Επιτρέπεται επίσης να ζητούνται από την αναθέτουσα αρχή πρόσθετες εγγυήσεις -εξασφαλίσεις, όπως ασφάλεια εφοδιασμού, επιστροφή του σταθερού και μη επαναλαμβανόμενου κόστους κ.λπ., για την εκπλήρωση ειδικών όρων εκτέλεσης της σύμβασης.

- Οι ανωτέρω εγγυήσεις εκδίδονται από πιστωτικά ιδρύματα της ημεδαπής, το Ταμείο Μηχανικών Εργοληπτών Δημοσίων Έργων (Τ.Μ.Ε.Δ.Ε.) ή παρέχονται με γραμμάτιο του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων (Τ.Π.&Δ), σύμφωνα με τα

οριζόμενα και κατ' εξαίρεση από χρηματοδοτικά ιδρύματα ή ασφαλιστικές επιχειρήσεις των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.) ή του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (Ε.Ο.Χ.) ή της Συμφωνίας για τις Δημόσιες Συμβάσεις (Σ.Δ.Σ.). Κατ' εξαίρεση, επιτρέπεται στην αναθέτουσα αρχή, να δέχεται εταιρικές εγγυητικές επιστολές, εφόσον διαθέτουν πιστοποιημένη πιστοληπτική ικανότητα.

- Η αναθέτουσα αρχή μπορεί, επίσης, να προβλέπει στα έγγραφα της σύμβασης και εγγυημένη λειτουργία συγκεκριμένου αντικειμένου της σύμβασης. Η παρακολούθηση της εκπλήρωσης των συμβατικών υποχρεώσεων του αναδόχου διενεργείται από την αρμόδια επιτροπή ελέγχου και παραλαβής των συμβατικών αντικειμένων, η οποία σε περίπτωση μη συμμόρφωσης του αναδόχου προς τις συμβατικές του υποχρεώσεις (καλή λειτουργία του συμβατικού αντικειμένου, συντήρηση και αποκατάσταση βλαβών κ.λπ.), μπορεί να εισηγηθεί την έκπτωση αυτού, την κατάπτωση (ολική ή μερική) της εγγύησης καλής λειτουργίας ή την επιβολή κυρώσεων, κατά περίπτωση. (άρθρα 168 - 170)

12.a. Ρυθμίζονται εκ νέου θέματα σχετικά με τον συμβατικό χρόνο παράδοσης υλικών, τους όρους και τις προϋποθέσεις παράτασης αυτού καθώς και τη διάρκεια της σύμβασης παροχής υπηρεσίας στον τομέα της άμυνας.

β. Επανακαθορίζεται ο τρόπος υπολογισμού των επιβαλλόμενων χρηματικών προστίμων για εκπρόθεσμη παράδοση υλικών και προβλέπεται η επιβολή προστίμου που επιβάλλεται στις περιπτώσεις των συμβάσεων υπηρεσιών εάν οι υπηρεσίες παρέχονται από υπαιτιότητα του αναδόχου μετά τη λήξη της σύμβασης. Το πρόστιμο για υπέρβαση των τμηματικών προθεσμιών της σύμβασης είναι ανεξάρτητο από το επιβαλλόμενο για υπέρβαση της συνολικής διάρκειάς της. Το πρόστιμο και ο τόκος υπερημερίας αποδίδονται στο Μετοχικό Ταμείο του κλάδου επ' ωφελεία του οποίου έχει συναφθεί η σύμβαση.

Η επιβολή προστίμου δεν στερεί από την αναθέτουσα αρχή το δικαίωμα να κηρύξει τον ανάδοχο έκπτωτο.

γ. Σε περίπτωση που ο ανάδοχος δεν καταθέσει το απαιτούμενο ποσό, παρέχεται η δυνατότητα να αντικατασταθεί μέρος ή το σύνολο του επιβαλλόμενου χρηματικού προστίμου και των τόκων επί της προκαταβολής λόγω υπερημερίας, με ισόποσης αξίας προμήθεια ειδών ή/και παροχή υπηρεσιών συνδεόμενων άμεσα με το αντικείμενο της σύμβασης, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα.

δ. Επανακαθορίζεται η διαδικασία έκπτωσης του αναδόχου και η διαδικασία, οι όροι και προϋποθέσεις τροποποίησης των συμβάσεων και των συμφωνιών - πλαίσιο κατά τη διάρκεια αυτών, χωρίς νέα διαδικασία σύναψης σύμβασης στις οριζόμενες περιπτώσεις. (άρθρα 171 - 174)

13. Επιτρέπεται: **a.** η έγκριση για αντικατάσταση των υπηρεσιών ή των παραδοτέων υλικών με άλλα, που είναι σύμφωνα με τους όρους της σύμβασης στον τομέα της άμυνας, εντός της τιθέμενης προθεσμίας, σε περίπτωση οριστικής απόρριψης ολόκληρου ή μέρους των παρεχόμενων υπηρεσιών ή των παραδοτέων με έκπτωση επί της συμβατικής αξίας. Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης του αναδόχου με τα ανωτέρω, αυτός κηρύσσεται έκπτωτος και υπόκειται στις προβλεπόμενες κυρώσεις,

β. η ενσωμάτωση, στα έγγραφα της σύμβασης (ιδίως μείζονος οικονομικής αξίας), ρήτρας διαιτητικής επίλυσης κάθε διαφοράς που απορρέει από ή σχετίζεται με τη συγκεκριμένη σύμβαση προμήθειας ή υπηρεσίας. Η υπαγωγή σε διαιτησία κατά τα ανωτέρω προϋποθέτει γνωμοδότηση της Ολομέλειας του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους και την έκδοση σχετικής κ.ν.α. **(άρθρα 175, 176)**

- 14.α.** Παρατίθενται μεταβατικής ισχύος διατάξεις, που αναφέρονται, μεταξύ άλλων:
- στην επικαιροποίηση των αποφάσεων ενεργοποίησης προγραμμάτων που έχουν ληφθεί μέχρι την έναρξη ισχύος του υπόψη φιση νόμου, χωρίς να έχει ξεκινήσει η διαδικασία για τη σύναψη σύμβασης,
 - στην εκτέλεση συμβάσεων έργων, υπηρεσιών ή προμηθειών, που έχουν ήδη συναφθεί, σύμφωνα με το καθεστώς που ίσχυε κατά τον χρόνο σύναψής τους κ.λπ.
- β. Περιλαμβάνονται οι διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας που καταργούνται από την έναρξη ισχύος των προτεινομένων ρυθμίσεων. **(άρθρα 177 - 179)**

III. ΜΕΡΟΣ Γ'

Εισάγονται λοιπές ρυθμίσεις και συγκεκριμένα:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

Τροποποιούνται - συμπληρώνονται διατάξεις του ν.3959/2011, αναφορικά με τη λειτουργία της Επιτροπής Ανταγωνισμού. Συγκεκριμένα, μεταξύ άλλων, αίρεται ο περιορισμός της σύγκρισης μεταξύ του οικονομικού αποτελέσματος της προηγούμενης οικονομικής χρήσης και αυτού της τρέχουσας, για τη διάθεση ποσοστού ογδόντα τοις εκατό (80%) επί του τυχόν θετικού αποτελέσματος του προϋπολογισμού της Επιτροπής, ως εσόδου στον κρατικό προϋπολογισμό.

(άρθρο 180)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

Ρυθμίζονται θέματα οργάνωσης και λειτουργίας της Ελληνικής Αναπτυξιακής Τράπεζας Α.Ε. (Ε.Α.Τ. Α.Ε.) και της Ελληνικής Αναπτυξιακής Τράπεζας Επενδύσεων Α.Ε. Ειδικότερα, μεταξύ άλλων, προβλέπονται τα ακόλουθα:

α. Εξαιρείται από το πεδίο εφαρμογής του ν.4354/2015 (Ενιαίο Μισθολόγιο) το προσωπικό που απασχολείται στην Ε.Α.Τ. Α.Ε. και στην Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα Επενδύσεων Α.Ε.

β. Η Ε.Α.Τ. Α.Ε. αποτελεί τον αποκλειστικό φορέα δημιουργίας και λειτουργίας ταμείων χρηματοδοτικών εργαλείων με τη συμμετοχή εθνικών πόρων ή πόρων της Ε.Ε.

Επίσης, προβλέπεται ότι, οι λειτουργικές δαπάνες που καταβάλλονται στην Ε.Α.Τ. Α.Ε. και συνδέονται αποκλειστικά με την εκτέλεση των αρμοδιοτήτων που αναλαμβάνει, δεν υπερβαίνουν ως μέγιστο ποσοστό το τέσσερα τοις εκατό (4%) του συνολικού προϋπολογισμού των δράσεων που διαχειρίζεται και υλοποιεί κάθε φορά.

γ. Επανακαθορίζεται το όργανο κατάρτισης και έγκρισης των κανονισμών λειτουργίας, προσωπικού και αποδοχών, προμηθειών και διαχείρισης κινδύνων της Ε.Α.Τ. Α.Ε. (με απόφαση, εφεξής, του διοικητικού συμβουλίου, αντί της γενικής συνέλευσης, που ισχύει). Με όμοιο τρόπο, καταρτίζονται και εγκρίνονται αντίστοιχοι κανονισμοί της Ελληνικής Αναπτυξιακής Τράπεζας Επενδύσεων Α.Ε.

δ. Προβλέπεται ότι, ο Γενικός Διευθυντής της Ε.Α.Τ. Α.Ε. καθώς και οι Διευθυντές της Εταιρείας, με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου, μπορούν να ανακληθούν από τη θέση που κατέχουν, χωρίς την καταβολή οποιασδήποτε αποζημίωσης.

ε. Προβλέπεται, εφεξής, στο καταστατικό της Ελληνικής Αναπτυξιακής Τράπεζας Επενδύσεων Α.Ε. και η κατάρτιση κανονισμών προσωπικού και αποδοχών καθώς και προμηθειών.

(άρθρα 181 - 187)

ΚΕΦΑΛΑΙΑ Γ' και Δ'

Ρυθμίζονται θέματα σχετικά με το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας (Τ.Ε.Ε.). Ειδικότερα:

1.α. Σε περίπτωση συμμετοχής εκπροσώπου του Τ.Ε.Ε. σε συλλογικά όργανα σύναψης δημοσίων συμβάσεων έργων, μελετών και παροχής υπηρεσιών, η αναθέτουσα αρχή ή η Κεντρική Αρχή Αγορών (Κ.Α.Α.) οφείλει την καταβολή αποζημίωσης ανά συνεδρίαση στον εν λόγω εκπρόσωπο. Το ύψος, η διαδικασία και οι προϋποθέσεις καταβολής της καθορίζονται με την απόφαση συγκρότησης των γνωμοδοτικών οργάνων και δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 100 ευρώ/συνεδρίαση, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα.

β. Συνιστάται στο Τ.Ε.Ε. υπηρεσία Γενικού Εμπορικού Μητρώου (Γ.Ε.ΜΗ.), η λειτουργία της οποίας διέπεται από τις διατάξεις του ν.4635/2019, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα.

γ. Επιτρέπεται σε εξαιρετικές περιπτώσεις, η διενέργεια από το Τ.Ε.Ε. των προφορικών εξετάσεων για τη χορήγηση Άδειας Άσκησης Επαγγέλματος στους Διπλωματούχους Μηχανικούς και με τη χρήση μεθόδων εξ αποστάσεως αξιολόγησης.

δ. Παρέχεται η δυνατότητα σε φορείς του δημόσιου τομέα (Υπουργεία, νομικά πρόσωπα, Δήμους, Περιφέρειες, Κεντρική Ένωση Δήμων, Ένωση Περιφερειών και νομικά πρόσωπα και επιχειρήσεις αυτών, ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης κ.λπ.), να συνάπτουν προγραμματικές συμβάσεις, με το Τ.Ε.Ε., στο πλαίσιο προώθησης των διαδικασιών ωρίμανσης έργων και προγραμμάτων ανάπτυξης, εκπόνησης μελετών και δημοπράτησης έργων πανελλαδικής εμβέλειας καθώς και έργων και προγραμμάτων ανάπτυξης μίας περιοχής, κατά περίπτωση. (άρθρα 188 - 192)

2. Εισάγονται ρυθμίσεις αναφορικά με τη διαχείριση της παγίας προκαταβολής του Τ.Ε.Ε. και τη διενέργεια δαπανών μέσω αυτής.

Ειδικότερα, θεωρούνται νόμιμες και επιτρέπεται να αποκατασταθούν με την έκδοση χρηματικών ενταλμάτων αποκατάστασης στο όνομα του διαχειριστή και σε

χρονικό σημείο μεταγενέστερο της ημερομηνίας πραγματοποίησης των δαπανών αυτών και το αργότερο έως 30-6-2020:

- κάθε είδους δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν κατά τα ημερολογιακά έτη 2014-2016, οι οποίες τελούσαν εντός των εγγεγραμμένων πιστώσεων και συνοδεύονταν από πλήρη δικαιολογητικά κατά τα ισχύοντα στον χρόνο πραγματοποίησής τους,

- κάθε είδους δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν εντός του ημερολογιακού έτους 2002 και προγενέστερες του εν λόγω έτους, οι οποίες τελούσαν εντός των εγγεγραμμένων πιστώσεων, αλλά εξ οιασδήποτε αιτίας δεν συνοδεύονταν από τα προβλεπόμενα κατά τον χρόνο πραγματοποίησής τους δικαιολογητικά.

(άρθρο 193)

3.α. Τίθενται οι γενικές αρχές που διέπουν την πειθαρχική δίκη, η οποία είναι αυτοτελής και ανεξάρτητη από κάθε άλλη δίκη και διενεργείται από τα Πειθαρχικά Συμβούλια.

β. Προσδιορίζονται οι προϋποθέσεις, βάσει των οποίων υπαίτιες πράξεις ή παραλείψεις των μελών του Τ.Ε.Ε. καθώς και κάθε προσώπου που ασκεί έργο Μηχανικού, θεωρούνται ως πειθαρχικά παραπτώματα και ρυθμίζονται θέματα παραγραφής αυτών.

γ. Ορίζονται οι πειθαρχικές ποινές που επιβάλλονται (επίπληξη, πρόστιμο, χρηματική ποινή, προσωρινή και οριστική στέρηση της δυνατότητας άσκησης επαγγέλματος μηχανικού) και θίγονται ζητήματα σχετικά με τον προσδιορισμό και την επιμέτρηση των επιβαλλόμενων ποινών.

δ. Προβλέπεται η τήρηση στο Τ.Ε.Ε., Αρχείου Πειθαρχικών Ποινών, όπου καταχωρούνται οι τελεσίδικες πειθαρχικές ποινές, περίληψη δε των τελεσίδικων καταδικαστικών αποφάσεων που επιβάλλουν ποινή προσωρινής ή οριστικής στέρησης της δυνατότητας άσκησης επαγγέλματος μηχανικού, αναρτάται στην ιστοσελίδα του Τ.Ε.Ε. ή του Περιφερειακού Τμήματος του Τ.Ε.Ε. και κοινοποιείται στις Υπηρεσίες Δόμησης.

(άρθρα 194 - 199)

4. Ρυθμίζονται ζητήματα σχετικά με τη συγκρότηση, την οργάνωση και τη λειτουργία των Πειθαρχικών Συμβουλίων και συγκεκριμένα, προβλέπονται, μεταξύ άλλων, τα εξής:

α. Τα Πειθαρχικά Συμβούλια διακρίνονται: **i)** σε Πρωτοβάθμια, που δικάζουν σε πρώτο βαθμό, συγκροτούνται και λειτουργούν ένα στην έδρα του Τ.Ε.Ε. και από ένα στις έδρες των Περιφερειακών Τμημάτων του Τ.Ε.Ε. και **ii)** στο Ανώτατο Πειθαρχικό Συμβούλιο, που συγκροτείται και λειτουργεί στην έδρα του Τ.Ε.Ε., δικάζει δε σε δεύτερο και τελευταίο βαθμό, τις εφέσεις κατά αποφάσεων των Πρωτοβάθμιων Πειθαρχικών Συμβουλίων, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα.

β. Περιγράφεται η πειθαρχική διαδικασία (διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης, άσκηση πειθαρχικής δίωξης, έκδοση της πειθαρχικής απόφασης, άσκηση έφεσης, εκτέλεση τελεσίδικων πειθαρχικών αποφάσεων κ.λπ.).

Προβλέπεται η κατάθεση παραβόλου υπέρ του Τ.Ε.Ε. κατά την υποβολή της καταγγελίας καθώς και κατά την κατάθεση της έφεσης. Σε περίπτωση καταδίκης του καταγγελλόμενου καθώς και σε περίπτωση αποδοχής της έφεσης, το παράβολο

επιστρέφεται, κατ' αναλογία, στον καταγγέλλοντα ή στον εκκαλούντα, αντίστοιχα, διαφορετικά καταπίπτει υπέρ του Τ.Ε.Ε.

γ. Σε κάθε Πειθαρχικό Συμβούλιο λειτουργεί γραμματεία, η οποία αποτελείται από υπαλλήλους του αντίστοιχου Τ.Ε.Ε.

δ. Προβλέπεται, επίσης, η καταβολή ειδικής αποζημίωσης στον Πρόεδρο, τους Αντιπροέδρους, τα μέλη, τους Εισηγητές, τους Γραμματείς των Πειθαρχικών Συμβουλίων καθώς και στους ειδικούς Γραμματείς των εισηγητών, η οποία καθορίζεται με απόφαση της Αντιπροσωπείας και απαλλάσσεται από οποιαδήποτε κράτηση, εισφορά ή δικαίωμα υπέρ οποιουδήποτε νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου (ν.π.δ.δ.) ή ασφαλιστικού οργανισμού ή οποιουδήποτε τρίτου.

(άρθρα 200 - 210)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε'

Τροποποιούνται διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας (κατά βάση, το άρθρο 26 του ν.4067/2012) και εισάγονται ρυθμίσεις με σκοπό τη διασφάλιση της προσβασιμότητας χωρίς φραγμούς για τα άτομα με αναπηρία και τα εμποδιζόμενα άτομα. Ειδικότερα:

α. Μετατίθεται για την 31η-12-2022 (έληξε 31η-12-2020), η προθεσμία ολοκλήρωσης των απαιτούμενων για τον ανωτέρω σκοπό διαμορφώσεων, των υφιστάμενων κτιρίων και υποδομών όπου στεγάζονται φορείς της Γενικής Κυβέρνησης της παρ.1 του άρθρου 14 του ν.4270/2014 (Δημόσιες Υπηρεσίες, ο.τ.α., νομικά πρόσωπα κ.α.) ή έχουν χώρους συνάθροισης κοινού καθώς και στους λοιπούς μνημονευόμενους χώρους στο άρθρο 26 του ν.4067/2012 (ναοί, θέατρα, τράπεζες κ.α.). Παράλληλα, αναστέλλονται αναδρομικά από την 1η-1-2021 και μέχρι την ανωτέρω ημερομηνία, οι προβλεπόμενες κυρώσεις (ο χαρακτηρισμός των εν λόγω χώρων και κτιρίων ως αυθαιρέτων) υπό τις οριζόμενες προϋποθέσεις.

β. Προκειμένου να υλοποιηθούν οι απαραίτητες διαμορφώσεις προσβασιμότητας σε άτομα με αναπηρία ή εμποδιζόμενα άτομα των κτιρίων όπου στεγάζονται οι προαναφερόμενοι δημόσιοι φορείς, δημιουργείται από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ηλεκτρονική πλατφόρμα καταγραφής στοιχείων προσβασιμότητας, της οποίας η ανάπτυξη, λειτουργία και συντήρηση ανατίθεται στο Τ.Ε.Ε.

- Ορίζεται η 30η-9-2021, ως καταληκτική ημερομηνία για την καταχώριση από τους υπόχρεους στην ανωτέρω πλατφόρμα των στοιχείων των κτιρίων αρμοδιότητάς τους.

- Η εμπρόθεσμη ολοκλήρωση της κατά τα ανωτέρω καταχώρισης των στοιχείων συνεπάγεται την αναστολή από 1η-1-2021 και μέχρι 31η-12-2022, των προβλεπόμενων κυρώσεων (χαρακτηρισμός των κτιρίων ως αυθαιρέτων) καθώς και της υποχρέωσης συμπλήρωσης της Ηλεκτρονικής Ταυτότητας Κτιρίου. Μέχρι την ίδια ημερομηνία, επιβάλλεται να έχουν ολοκληρωθεί οι απαραίτητες παρεμβάσεις στα εν λόγω κτίρια, ώστε οι λειτουργικοί χώροι τους να είναι προσπελάσιμοι από άτομα με αναπηρία ή εμποδιζόμενα άτομα.

Τυχόν παράταση των ανωτέρω προθεσμιών καθώς και όλα τα θέματα λειτουργίας της ηλεκτρονικής πλατφόρμας καταγραφής στοιχείων προσβασιμότητας

(τεχνικές λεπτομέρειες, κατηγορίες/είδη δεδομένων, τρόπος άντλησης αυτών κ.α.) ρυθμίζονται με κ.ν.α.

γ. Καταρτίζεται, επίσης, από το Τ.Ε.Ε. και εγκρίνεται από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Ηλεκτρονικό Μητρώο Ελεγκτών Προσβασιμότητας (Μητρώο), υπό τη μορφή ηλεκτρονικής βάσης δεδομένων, για την υλοποίηση του ελέγχου προσβασιμότητας σε άτομα με αναπηρία ή εμποδιζόμενα άτομα, όσον αφορά στα προαναφερόμενα κτίρια (στέγαση δημοσίων υπηρεσιών και λοιπών δημόσιων φορέων).

- Ο έλεγχος προσβασιμότητας πραγματοποιείται, σύμφωνα με την καθορίζομενη διαδικασία, από Ελεγκτές Προσβασιμότητας, εγγεγραμμένους στο ανωτέρω Μητρώο (κατά βάση, Ελεγκτές Δόμησης, μηχανικοί του Τ.Ε.Ε. με δικαίωμα εκπόνησης μελέτης ή επίβλεψης κτιριακών έργων).

- Το Μητρώο υποστηρίζεται από πληροφοριακό σύστημα που πληροί τους κανόνες και τα πρότυπα διασύνδεσης και διαλειτουργικότητας με τρίτα πληροφοριακά συστήματα, η δε υλοποίησή του και η τεχνική διαχείριση και συντήρηση αυτού ανατίθενται στο Τ.Ε.Ε.

Με κ.ν.α., ρυθμίζονται όλα τα θέματα που αφορούν στο Ηλεκτρονικό Μητρώο Ελεγκτών Προσβασιμότητας (περιεχόμενο, διαδικασία εγγραφής, τήρησης και πρόσβασης σε αυτό, διαδικασία ορισμού/επιλογής ελεγκτών, κατηγοριοποίηση αποτελεσμάτων του ελέγχου κ.α.) καθώς και το ύψος και η διαδικασία αποζημίωσης των Ελεγκτών Προσβασιμότητας για τους διενεργούμενους ελέγχους.

δ. Ρυθμίζονται θέματα σχετικά με τους όρους έγκρισης των εργασιών προσβασιμότητας που υλοποιούνται στα προαναφερόμενα κτίρια (κατά βάση απαιτείται η έγκριση εργασιών δόμησης μικρής κλίμακας).

ε. Επιτρέπεται, με κ.ν.α., η ανάθεση στο Τ.Ε.Ε. της δημοπράτησης των έργων διαμόρφωσης συνθηκών προσβασιμότητας των υφιστάμενων (πριν την ισχύ του ν.4067/2012) κτιρίων όπου στεγάζονται δημόσιοι φορείς είτε μεμονωμένων είτε κατά ομάδες.

στ. Ανατίθεται στην Υπηρεσία Οδικών Τελών-Ηλεκτρονικής Διαχείρισης Οδικών Υποδομών του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών, η αρμοδιότητα έκδοσης, μέσω κατάλληλης ηλεκτρονικής εφαρμογής, ενιαίας κάρτας για τη διέλευση των ατόμων με αναπηρία (Α.με.Α.) από όλους τους αυτοκινητόδρομους με διόδια. Με υπουργική απόφαση, καθορίζονται τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, τα οποία υποβάλλονται ηλεκτρονικά. (άρθρα 211, 212)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ'

Επέρχονται τροποποιήσεις στη νομοθεσία για τις κυκλοφοριακές ρυθμίσεις και ειδικότερα προβλέπονται τα εξής:

α. Η «Υπηρεσία Ηλεκτρονικής Διαχείρισης Οδικών Τελών» του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών (άρθρο 2 του ν.4388/2016), μετονομάζεται σε «Υπηρεσία Οδικών Τελών - Ηλεκτρονικής Διαχείρισης Οδικών Υποδομών».

β. Όπου στην κείμενη νομοθεσία (β.δ.465/1970) αναφέρεται ο όρος «μίσθωμα» αντικαθίσταται από τον όρο «τέλη χρήσης», αναφορικά με τη χορήγηση σε επιχειρήσεις αδειών κυκλοφοριακών συνδέσεων στο οδικό δίκτυο.

γ. Το ύψος του τέλους χρήσης καθορίζεται και αναπροσαρμόζεται ανά διετία, με κ.ν.α., συμπεριλαμβανομένης της προσαύξησης σε περίπτωση εκπρόθεσμης καταβολής του.

- Σε περίπτωση μη εκπρόθεσμης πληρωμής τους, τα τέλη χρήσης και οι προσαύξησεις τους βεβαιώνονται από την Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.) κατά τις κείμενες διατάξεις.

- Με αποφάσεις της Α.Α.Δ.Ε. ρυθμίζονται όλα τα θέματα σχετικά με τη βεβαίωση, είσπραξη και απόδοση των οφειλόμενων τελών και προστίμων προς τους κατά περίπτωση δικαιούχους φορείς.

- Τα σχετικά ποσά διατίθενται κατά προτεραιότητα για τη χρηματοδότηση της κατασκευής, συντήρησης και βελτίωσης των ηλεκτρονικών συστημάτων διαχείρισης και ασφάλειας των οδικών υποδομών της χώρας.

δ. Από την έναρξη ισχύος του υπό ψήφιση νόμου, μεταβιβάζονται στην Υπηρεσία Οδικών Τελών - Ηλεκτρονικής Διαχείρισης Οδικών Υποδομών η αρμοδιότητα διαχείρισης των κυκλοφοριακών συνδέσεων με το εθνικό βασικό, δευτερεύον και τρίτεύον οδικό δίκτυο (άρθρο 1 του π.δ.209/1998) με την εξαίρεση των τμημάτων του δικτύου που διέπονται από συμβάσεις παραχώρησης καθώς και τα έσοδα από τέλη χρήσης και τα πρόστιμα της παρ.7 του άρθρου 21 του β.δ.465/1970. Στις λοιπές περιπτώσεις η αρμοδιότητα διαχείρισης και τα σχετικά έσοδα μεταβιβάζονται στις κατά τόπον αρμόδιες Περιφέρειες.

Η καταγραφή των υφιστάμενων κυκλοφοριακών συνδέσεων, ο εντοπισμός των περιπτώσεων αυθαίρετης κατάληψης έκτασης καθώς και των παράνομων συνδέσεων ανήκει αποκλειστικά στις υπηρεσίες που είναι αρμόδιες για τη συντήρηση του οικείου τμήματος του οδικού δικτύου και για τη χορήγηση των αδειών κυκλοφοριακής σύνδεσης και λειτουργίας των συνδεόμενων επιχειρήσεων. Η είσπραξη των αποζημιώσεων από τις αυθαίρετες κυκλοφοριακές συνδέσεις ανήκει στην αρμοδιότητα των οικείων Περιφερειών.

- Παράλληλα, καταργείται η παρ.3 του άρθρου 87 του ν.4530/2018, σύμφωνα με την οποία η διαχείριση των κυκλοφοριακών συνδέσεων (συμπεριλαμβανομένων της είσπραξης των μισθωμάτων από νόμιμες και των αποζημιώσεων για αυθαίρετες) και οι σχετικοί πόροι, μεταβιβάζονται στην Υπηρεσία Οδικών Τελών - Ηλεκτρονικής Διαχείρισης Οδικών Υποδομών. (Μέχρι δε την έναρξη ισχύος του άρθρου 87 του ν.4530/2018, η σχετική αρμοδιότητα και τα έσοδα ανήκαν στις κατά τόπον αρμόδιες Περιφέρειες). **(άρθρα 213, 214 και 228)**

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ'

Ρυθμίζονται λοιπά θέματα αρμοδιότητας του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών και ειδικότερα:

1.α. Προβλέπεται η ψηφιοποίηση των φυσικών φακέλων των οικοδομικών αδειών που έχουν εκδοθεί από τις αρμόδιες υπηρεσίες μέχρι τη θέση σε ισχύ του πληροφοριακού συστήματος e-Άδειες του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, συμπεριλαμβανομένων των συνοδευτικών εγγράφων και των μελετών. Η εν λόγω διαδικασία ολοκληρώνεται και τα δεδομένα καταχωρίζονται υποχρεωτικά στο

προαναφερόμενο σύστημα μέχρι την 31η-12-2023, με δυνατότητα περαιτέρω παράτασης μέχρι την 31η-12-2025, με υπουργική απόφαση.

Το συγκεκριμένο έργο πραγματοποιείται από τις αρμόδιες υπηρεσίες, στο φυσικό αρχείο των οποίων βρίσκονται οι εν λόγω φάκελοι, μπορεί δε να ανατίθεται, με κ.ν.α., στο Τ.Ε.Ε.

β. Προβλέπεται, επίσης, η χορήγηση μέσω του πληροφοριακού συστήματος e-Άδειες, όλων των εγκρίσεων τρίτων φορέων που απαιτούνται για την έκδοση οικοδομικών αδειών.

Εξειδικεύονται οι εγκρίσεις που εντάσσονται στην προαναφερόμενη ηλεκτρονική διαδικασία και επιβάλλεται στον πάροχο του συστήματος e-Άδειες η υποχρέωση να αναπτύξει τα απαιτούμενα υποσυστήματα, σε περίπτωση που οι επιμέρους φορείς δεν διαθέτουν ολοκληρωμένο πληροφοριακό σύστημα διαχείρισης και παρακολούθησης αιτήσεων με πανελλαδική κάλυψη.

Οι λεπτομέρειες εφαρμογής της ρύθμισης καθορίζονται με κ.ν.α.

(άρθρα 215, 216)

2. Παρατείνονται (κατά βάση, για ένα ακόμη έτος), οι προθεσμίες ολοκλήρωσης της ηλεκτρονικής υποβολής δικαιολογητικών από τον μηχανικό, στο πλαίσιο υπαγωγής αυθαιρέτων στο προϋφιστάμενο νομοθετικό πλαίσιο (ν.4014/2011 και ν.4178/2013), για τις περιπτώσεις που η εν λόγω προθεσμία λήγει τον Φεβρουάριο του 2021.

(άρθρο 217)

3.a. Προσδιορίζονται οι προϋποθέσεις και η διαδικασία έκδοσης των οικοδομικών αδειών και λοιπών διαπιστωτικών πράξεων νομιμοποίησης για τα κτίρια (κατοικίες, γραφεία κ.λπ.) του πρώην Ολυμπιακού Χωριού Τύπου του Δήμου Αμαρουσίου (άρθρο 6 του ν.3207/2003), με σκοπό την προσαρμογή αυτών στο Ειδικό Χωρικό Σχέδιο της εν λόγω περιοχής (π.δ. της από 24.2.2020), κατά τα ειδικότερα οριζόμενα.

Μεταξύ των δικαιολογητικών περιλαμβάνονται και τα αποδεικτικά κατάθεσης των απαιτούμενων εισφορών του ιδιοκτήτη του έργου υπέρ του Δημοσίου, του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-Ε.Φ.Κ.Α.) και του Δήμου.

β. Προβλέπεται ότι, μέχρι την ολοκλήρωση και έγκριση των Ειδικών Περιβαλλοντικών Μελετών του άρθρου 21 του ν.1650/1986 και στις προστατευόμενες περιοχές του ιδίου νόμου (εθνικά πάρκα, περιοχές Natura κ.λπ.), παρέχεται η δυνατότητα καθορισμού, με π.δ., υπο-περιοχής προστασίας στις περιπτώσεις ήπιων αναπτυξιακών έργων καθώς και ειδικών κανόνων άσκησης δραστηριοτήτων ή και υλοποίησης τεχνικών έργων, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα.

(άρθρα 218, 219)

4.a. Επιτρέπεται η προβολή υπαίθριας διαφήμισης σε εθνικές και επαρχιακές οδούς και σε αυτοκινητοδρόμους πρόσβασης εντός της ζώνης αεροδρομίου, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία (ν.2946/2001), όπου, μεταξύ άλλων, προβλέπεται η καταβολή σχετικού τέλους διαφήμισης από τον δικαιούχο αυτής, η επιβολή προστίμων για παραβάσεις της νομοθεσίας κ.λπ.

Οι χώροι για την προβολή υπαίθριας διαφήμισης καθορίζονται με απόφαση του οικείου Περιφερειάρχη, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα.

β. Παρέχεται η εξουσιοδότηση για τη ρύθμιση, με κ.ν.α., των όρων και προϋποθέσεων τοποθέτησης ειδικά διαμορφωμένων πλαισίων για την προβολή των διαφημίσεων στους χώρους των αεροδρομίων. Με την ίδια κ.ν.α., επιτρέπεται η τοποθέτηση κατασκευών στους ανωτέρω χώρους, άλλης μορφής και τεχνολογίας, για την προβολή διαφημιστικών μηνυμάτων. Το δικαίωμα παραχώρησης της χρήσης των χώρων εντός των ζωνών αεροδρομίων για υπαίθρια διαφήμιση ανήκει στον φορέα εκμετάλλευσης του αεροδρομίου. **(άρθρο 220)**

5. Παρατείνεται, κατά δύο (2) έτη, μέχρι τις 31-12-2021 (έληξε στις 31-12-2019), η ισχύς των αδειών επισκευής κτιρίων σε σεισμόπληκτες και πυρόπληκτες περιοχές που ειδόθηκαν σύμφωνα με ειδικές ρυθμίσεις υπουργικών αποφάσεων, κατ' εξουσιοδότηση του ν.1190/1981, οι οποίες δεν είχαν λήξει την 1η-3-2011.Η εν λόγω προθεσμία μπορεί να παρατείνεται περαιτέρω, με υπουργική απόφαση, μέχρι και τρία (3) έτη από τη λήξη της. **(άρθρο 221)**

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η'

1. Παρατείνεται μέχρι τις 25-1-2022 (έληξε στις 25-1-2021), η προθεσμία αναστολής διενέργειας κάθε πράξης αναγκαστικής εκτέλεσης επί κινητών και ακινήτων (πλειστηριασμοί, κατασχέσεις κ.λπ.), σε βάρος φυσικών ή νομικών προσώπων που περιέρχονται ή περιήλθαν προσωρινά ή μόνιμα σε κατάσταση απρόβλεπτης έκτακτης ανάγκης εξαιτίας των πυρκαγιών που έπληξαν περιοχές της Περιφέρειας Αττικής στις 23 και 24 Ιουλίου 2018. **(άρθρο 222)**

2. Προβλέπεται το αφορολόγητο, ακατάσχετο και ανεκχώρητο, για την ενίσχυση που καταβάλλεται στο πλαίσιο της συγχρηματοδοτούμενης, από το ΕΣΠΑ, δράσης «ε-λιανικό - Επιχορήγηση υφιστάμενων ΜμΕ επιχειρήσεων του κλάδου του λιανεμπορίου, για την ανάπτυξη/αναβάθμιση και διαχείριση ηλεκτρονικού καταστήματος», για το χρονικό διάστημα ισχύος των έκτακτων μέτρων αντιμετώπισης του κινδύνου διασποράς του κορωνοϊού COVID-19, και πάντως όχι πέραν της 30ης Ιουνίου 2021. **(άρθρο 223)**

3.α. Τίθεται, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα, ανώτατο όριο ίσο σε ποσοστό προς το σαράντα τοις εκατό (40%) επί του προς ανάκτηση κεφαλαίου, για το ποσό των τόκων, που αναζητείται από το ελληνικό Δημόσιο, εάν, κατά την εφαρμογή των αναπτυξιακών νόμων 1892/1990, 2601/1998, 3299/2004, αποφασιστεί η μερική ή ολική επιστροφή του ποσού της ενίσχυσης που έχει καταβληθεί.

β. Ποσά τόκων τα οποία έχουν εισπραχθεί, δεν επιστρέφονται, εκτός εάν πληρούνται οι οριζόμενες προϋποθέσεις (ύψος ανώτατου ορίου) και εφόσον δεν έχει εκδοθεί αμετάκλητη απόφαση, μετά την άσκηση ενώπιον των αρμόδιων δικαστηρίων των προβλεπόμενων από τον νόμο ενδίκων βιοηθημάτων. **(άρθρο 224)**

4. Εξαιρούνται τα οριζόμενα μέλη - αξιολογητές, από την υποχρέωση υποβολής δήλωσης περιουσιακής κατάστασης, λόγω της συμμετοχής τους σε διαδικασίες

αξιολόγησης δράσεων, προτάσεων ή προσκλήσεων που εκδίδουν οι αναφερόμενοι φορείς.

(άρθρο 225)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ'

Ρυθμίζονται θέματα σχετικά με τον Εθνικό Μηχανισμό Διαχείρισης Κρίσεων και Αντιμετώπισης Κινδύνων και ειδικότερα:

1.α. Ορίζεται ότι, τα προγράμματα του Εθνικού Μηχανισμού ως προς τις προμήθειες, τις υπηρεσίες και τα έργα, καθορίζονται και εγκρίνονται με απόφαση του Κυβερνητικού Συμβουλίου Εθνικής Ασφάλειας (ΚΥ.Σ.Ε.Α.), σύμφωνα με την οριζόμενη διαδικασία (κατόπιν πρότασης της αρμόδιας Διυπουργικής Επιτροπής στην οποία περιλαμβάνεται μεταξύ άλλων και η εκτιμώμενη από ορκωτό ελεγκτή ή ελεγκτική εταιρεία συνολική δαπάνη).

Περαιτέρω, προβλέπεται ότι, η ενεργοποίηση των ανωτέρω προγραμμάτων γίνεται με υπουργική απόφαση, η διαδικασία δε υλοποίησης των υπηρεσιών, προμηθειών και έργων των προγραμμάτων αυτών αφορά σε απόρρητες δαπάνες (άρθρο 53 του ν.4662/2020) και πραγματοποιείται με απευθείας ανάθεση με ή χωρίς (σε κατεπείγουσα ανάγκη) προηγούμενη διαπραγμάτευση ή δημοσίευση, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα.

β. Οι ανωτέρω συμβάσεις υπάγονται στον προσυμβατικό έλεγχο νομιμότητας του Ελεγκτικού Συνεδρίου, με εξαίρεση τις συμβάσεις μεταξύ κυβερνήσεων, με τις οποίες ανατίθεται η προμήθεια εξοπλισμού και μέσων, η παροχή υπηρεσιών και η διενέργεια έργων αναφορικά με τον Εθνικό Μηχανισμό καθώς και τις συμβάσεις προμηθειών, υπηρεσιών και έργων των προγραμμάτων που διέπονται από ειδικούς διαδικαστικούς κανόνες δυνάμει διεθνούς συμφωνίας ή διακανονισμού που έχουν συναφθεί μεταξύ κρατών και διεθνών οργανισμών.

- Προβλέπεται η συγκρότηση, με υπουργική απόφαση, των μνημονεύμενων επιτροπών (προδιαγραφών, διενέργειας διαγωνισμού και διαπραγμάτευσης, ενστάσεων και παραλαβής), για τη διενέργεια των διαδικασιών ανάθεσης και εκτέλεσης των ανωτέρω συμβάσεων και καθορίζονται λοιπά θέματα συγκρότησης και λειτουργίας αυτών.

- Περιλαμβάνεται υποχρεωτικά στις προαναφερόμενες συμβάσεις, ειδική ρήτρα ακεραιότητας, με την οποία οι συμμετέχοντες οικονομικοί φορείς δεσμεύονται ότι δεν ενήργησαν αθέμιτα, παράνομα ή καταχρηστικά. Η παράβαση της εν λόγω ρήτρας επισύρει σωρευτικά την έκπτωση από τη σύμβαση και την κατάπτωση της εγγυητικής επιστολής καλής εκτέλεσης.

(άρθρο 226)

2. Προβλέπεται, κατά παρέκκλιση των κειμένων διατάξεων (άρθρο 40 παρ.1 περ. ιε του ν.4495/2017), η εξαίρεση των δημοσίων ακινήτων των Δομών και Υπηρεσιών του Εθνικού Μηχανισμού(ν.4662/2020) από την υποχρέωση κατάθεσης συμβολαιογραφικής δήλωσης των χώρων στάθμευσης και του πιστοποιητικού μεταγραφής της στο υποθηκοφυλακείο ή της καταχώρισής της στο οικείο κτηματολογικό γραφείο.

(άρθρο 227)

B. Από τις προτεινόμενες διατάξεις προκαλούνται τα ακόλουθα οικονομικά αποτελέσματα:

I. Επί του κρατικού προϋπολογισμού

1. Δαπάνη από την καταβολή αμοιβής στο Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας (Τ.Ε.Ε., ν.π.δ.δ., φορέας εκτός Γενικής Κυβέρνησης), λόγω ανάθεσης σε αυτό: **a)** της ανάπτυξης και λειτουργίας: **i)** ηλεκτρονικής πλατφόρμας καταγραφής στοιχείων προσβασιμότητας των κτιρίων όπου στεγάζονται υπηρεσίες του Δημοσίου και λοιποί δημόσιοι φορείς και **ii)** Ηλεκτρονικού Μητρώου Ελεγκτών Προσβασιμότητας και **β)** της δημοπράτησης των έργων διαμόρφωσης συνθηκών προσβασιμότητας των υφιστάμενων (πριν την ισχύ του ν.4067/2012) κτιρίων όπου στεγάζονται δημόσιοι φορείς, είτε μεμονωμένων είτε κατά ομάδες. (**άρθρο 211**) Η εν λόγω δαπάνη εξαρτάται από τον αριθμό και τους όρους των συναπτόμενων συμβάσεων κ.λπ.

2. Δαπάνη από την κάλυψη του κόστους ανάπτυξης κατάλληλης ηλεκτρονικής εφαρμογής, μέσω της οποίας εκδίδεται η ενιαία κάρτα για τη διέλευση των Ατόμων με Αναπηρία (Α.με.Α.) από όλους τους αυτοκινητόδρομους με διόδια καθώς και των λοιπών εξόδων που συνεπάγεται η έκδοση της κάρτας αυτής (υλικό εκτύπωσης/τύπος κάρτας κ.λπ.). (**άρθρο 212**) Η εν λόγω δαπάνη εξαρτάται από πραγματικά γεγονότα (αριθμός δικαιούχων κ.λπ.).

3. Δαπάνη από την κάλυψη του κόστους: **a)** της ψηφιοποίησης των φυσικών φακέλων των οικοδομικών αδειών (είτε από τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας είτε μέσω ανάθεσης στο Τ.Ε.Ε.) (**άρθρο 213**),

β) πρόσθετης αμοιβής στον πάροχο του συστήματος e-Άδειες για την ανάπτυξη των απαιτούμενων υποσυστημάτων διασφάλισης της διαλειτουργικότητας, στο πλαίσιο της ηλεκτρονικής χορήγησης όλων των εγκρίσεων τρίτων φορέων που απαιτούνται για την έκδοση οικοδομικών αδειών. (**άρθρο 214**)

Η εν λόγω δαπάνη εξαρτάται από την έκδοση κ.ν.α. και από πραγματικά γεγονότα (κόστος ψηφιοποίησης, επιμέρους υποσυστημάτων κ.λπ.).

4. Δαπάνη από την καταβολή αμοιβής στον ορικωτό ελεγκτή ή σε ελεγκτική εταιρεία, για την εκτίμηση του κόστους των συμβάσεων στο πλαίσιο υλοποίησης των προγραμμάτων του Εθνικού Μηχανισμού Διαχείρισης Κρίσεων και Αντιμετώπισης Κινδύνων. (**άρθρο 226 παρ.1**)

5. Ενδεχόμενη αύξηση εσόδων από: **a)** τη διάθεση προς τρίτους με την καταβολή ανταλλάγματος κάθε είδους υλικού των Ενόπλων Δυνάμεων (Ε.Δ.) που καθίσταται ή χαρακτηρίζεται άχρηστο ή ακατάλληλο ή πλεονάζον (**άρθρο 166 παρ.10**),

β) τυχόν κατάπτωση των προβλεπόμενων εγγυήσεων στους διαγωνισμούς προμήθειας και παροχής υπηρεσιών στρατιωτικού εξοπλισμού. (**άρθρα 169, 170**)

II. Επί του κρατικού προϋπολογισμού και των προϋπολογισμών λοιπών φορέων Γενικής Κυβέρνησης, κατά περίπτωση

1. Δαπάνη από:

- την επίβλεψη έργων με προεκτιμώμενη αμοιβή έως το όριο των περ. α, β και γ της παρ.1 του άρθρου 5, από διαπιστευμένους ιδιώτες, επιβλέποντες ελεγκτές μηχανικούς (**άρθρα 58 και 90**),

- τη χρηματοδότηση [από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων (Π.Δ.Ε.)] της σύστασης Ενιαίου Συστήματος Τεχνικών Προδιαγραφών και Τιμολόγησης Τεχνικών Έργων και Μελετών (Ε.Σ.ΤΕ.Π.-Τ.Ε.Μ.) και Ηλεκτρονικού Συστήματος Προσδιορισμού Κόστους Συντελεστών Παραγωγής Τεχνικών Έργων (Η.Σ.Π.Κ.Σ.Π.Τ.Ε.) καθώς και την ανάθεση σε φορέα του δημόσιου ή ιδιωτικού τομέα της ανάπτυξης, λειτουργίας, ενημέρωσης και υποστήριξής τους (**άρθρο 84**),

- την καταβολή αμοιβής στους ιδιώτες ελεγκτές, λόγω της συμμετοχής τους στη διεκπεραίωση του ελέγχου των μελετών δημοσίων συμβάσεων (**άρθρο 94**),

- την καταβολή αποζημίωσης στα μέλη των γνωμοδοτικών οργάνων που συμμετέχουν στις διαδικασίες ανάθεσης συμβάσεων κεντρικών και επικουρικών αγορών. (**άρθρα 108 και 139**)

Η δαπάνη εκ των ανωτέρω αιτιών δεν δύναται να προσδιοριστεί, καθώς εξαρτάται από πραγματικά γεγονότα (π.χ. αξία συμβάσεων κ.λπ.) καθώς και από την έκδοση των σχετικών κ.υ.α..

2. Δαπάνη από: α) τη χορήγηση αποζημίωσης στον εκπρόσωπο του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας (Τ.Ε.Ε.) για τη συμμετοχή του σε συλλογικά όργανα σύναψης των δημόσιων συμβάσεων έργων, μελετών και παροχής υπηρεσιών (άρθρο 188**),**

β) την καταβολή αμοιβής στο Τ.Ε.Ε., στο πλαίσιο σύναψης προγραμματικών συμβάσεων, για την προώθηση των διαδικασιών ωρίμανσης έργων και προγραμμάτων ανάπτυξης, εκπόνησης μελετών και δημοπράτησης έργων Πανελλαδικής εμβέλειας καθώς και έργων και προγραμμάτων ανάπτυξης μίας περιοχής. (άρθρο 192**)**

Η ανωτέρω δαπάνη εξαρτάται από πραγματικά γεγονότα (αριθμός συναπτόμενων συμβάσεων και όροι αυτών, αριθμός εκπροσώπων, ύψος αποζημίωσης κ.λπ.).

3. Δαπάνη από την καταβολή αμοιβής στους Ελεγκτές Προσβασιμότητας, για τους ελέγχους που διενεργούν σε κτίρια όπου στεγάζονται Δημόσιες Υπηρεσίες και λοιποί δημόσιοι φορείς, στο πλαίσιο εφαρμογής της νομοθεσίας για τη διασφάλιση της πρόσβασης χωρίς φραγμούς σε άτομα με αναπηρία ή εμποδιζόμενα άτομα. (άρθρο 211**) Το ύψος της δαπάνης αυτής εξαρτάται από την έκδοση κ.υ.α. και από πραγματικά περιστατικά (αριθμός δικαιούχων, συχνότητα ελέγχων κ.λπ.).**

4. Ενδεχόμενη δαπάνη:

- από τη δυνατότητα σύστασης μητρώων πληροφοριακού χαρακτήρα στην Εθνική Βάση Δεδομένων Δημοσίων Συμβάσεων της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ., για την

καταχώρηση στοιχείων σχετικά με τη διενέργεια των δημόσιων συμβάσεων (**άρθρο 23**),

- σε περίπτωση συμμετοχής ιδιωτών-μελών στη σύνθεση του τεχνικού συμβουλίου δημοσίων έργων και μελετών εποπτευόμενων νομικών προσώπων, που συγκροτείται στο Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών και τη συνακόλουθη καταβολή αμοιβής σε αυτούς (**άρθρο 87**),
- από την καταβολή αμοιβής στους διαπιστευμένους μεσολαβητές σε περίπτωση συγκρότησης του Συμβουλίου Επίλυσης Διαφορών (Σ.Ε.Δ.) (**άρθρο 88**),
- από την καταβολή αποζημίωσης από τον αναθέτοντα φορέα στον ανάδοχο, σε περίπτωση που δεν απευθύνει πρόσκληση υπογραφής του συμφωνητικού της σχετικής σύμβασης εντός του οριζόμενου χρονικού διαστήματος (**άρθρο 124**),
- από την επιστροφή ποσών τόκων επί του προς ανάκτηση κεφαλαίου της ενίσχυσης που έχει καταβληθεί κατά την εφαρμογή των αναπτυξιακών νόμων 1892/1990, 2601/1998, 3299/2004, σε περίπτωση που πληρούνται οι οριζόμενες προϋποθέσεις (ύψος επιβαλλόμενων τόκων, μη τελεσίδικη δικαστική απόφαση, κ.λπ.). (**άρθρο 224**)

5. Απώλεια εσόδων από:

- την απόδοση εφεξής, στην Α.Ε.Π.Π. της επιβαλλόμενης χρηματικής κύρωσης σε βάρος της αναθέτουσας αρχής, σε περίπτωση παράλειψης ή καθυστερημένης αποστολής των απαιτούμενων στοιχείων, για τη διεξαγωγή εξέτασης των σχετικών προσφυγών (**άρθρο 136**),
- τη θέσπιση ανώτατου ορίου, όσον αφορά στο ποσό των τόκων, που αναζητείται από το ελληνικό Δημόσιο, σε περίπτωση μερικής ή ολικής επιστροφής του ποσού της ενίσχυσης που έχει καταβληθεί κατά την εφαρμογή αναπτυξιακών νόμων, το ύψος της οποίας δεν δύναται να εκτιμηθεί, καθώς εξαρτάται από πραγματικά γεγονότα (κεφάλαια προς ανάκτηση κ.λπ.) (**άρθρο 224**),
- τη θέσπιση ειδικού καθεστώτος, κατά την καταβολή της ενίσχυσης που καταβάλλεται στο πλαίσιο της συγχρηματοδοτούμενης, από το Ε.Σ.Π.Α., δράσης «ελιανικό - Επιχορήγηση υφιστάμενων ΜμΕ επιχειρήσεων του κλάδου του λιανεμπορίου, για την ανάπτυξη/αναβάθμιση και διαχείριση ηλεκτρονικού καταστήματος», για το οριζόμενο χρονικό διάστημα. (**άρθρο 223**)

6. Απώλεια εσόδων των προϋπολογισμών των ασφαλιστικών οργανισμών και των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου (ν.π.δ.δ.) από τη μη είσπραξη εισφοράς ή λοιπών δικαιωμάτων λόγω μη επιβολής οποιασδήποτε κράτησης υπέρ αυτών επί της αποζημίωσης που καταβάλλεται στον Πρόεδρο, τους Αντιπροέδρους, τα μέλη, τους Εισηγητές, τους Γραμματείς των Πειθαρχικών Συμβουλίων καθώς και στους ειδικούς Γραμματείς των εισηγητών του Τ.Ε.Ε. (**άρθρο 210 παρ.2**)

7. Χρονική υστέρηση είσπραξης δημοσίων εσόδων από την παράταση, μέχρι τις 25-1-2022 (έληξε στις 25-1-2021), της προθεσμίας αναστολής διενέργειας κάθε πράξης αναγκαστικής εκτέλεσης επί κινητών και ακινήτων για τους πληγέντες από τις πυρικαγιές στην Περιφέρεια Αττικής στις 23 και 24 Ιουλίου 2018. (**άρθρο 222**)

8. Ετήσια αύξηση εσόδων από την υποχρέωση καταβολής παραβόλου και από αναθέτοντα φορέα που δεν είναι αναθέτουσα αρχή, για την άσκηση έννομης προστασίας (αίτηση ακύρωσης πράξης ή παράλειψης της αναθέτουσας αρχής καθώς και αίτηση αναστολής εκτέλεσης) κατά τη διαδικασία σύναψης των αναφερόμενων δημοσίων συμβάσεων. (**άρθρο 131**)

9. Αύξηση εσόδων από τον επανακαθορισμό, σε μεγαλύτερο ύψος, του προβλεπόμενου παραβόλου, για την άσκηση της έννομης προστασίας, κατά τη διαδικασία σύναψης δημοσίων συμβάσεων με εκτιμώμενη αξία κατώτερη ή ίση των κατά τα ειδικότερα οριζόμενων ορίων. (**άρθρο 55**)

10. Αύξηση εσόδων του κρατικού προϋπολογισμού από την είσπραξη του τέλους διαφήμισης που καταβάλλει ο δικαιούχος αυτής, στο πλαίσιο έκδοσης της ενιαίας άδειας προβολής υπαίθριας διαφήμισης και τοποθέτησης διαφημιστικών πλαισίων σε αυτοκινητοδρόμους πρόσβασης εντός της ζώνης κρατικού αεροδρομίου (άρθρο 5 του ν.2946/2001). (**άρθρο 220**)

Το ύψος των εν λόγω εσόδων εξαρτάται από πραγματικά γεγονότα (αριθμός διαφημίσεων, αδειών κ.λπ.).

11. Αύξηση εσόδων (κρατικού προϋπολογισμού και των προϋπολογισμών των ο.τ.α. και του ε-Ε.Φ.Κ.Α.), από την είσπραξη των εισφορών που καταβάλλουν οι ιδιοκτήτες των ακινήτων, στο πλαίσιο της διαδικασίας έκδοσης οικοδομικών αδειών. (**άρθρο 218 παρ.1**) Το ύψος των εν λόγω εσόδων εξαρτάται από πραγματικά γεγονότα.

12. Ενδεχόμενη αύξηση εσόδων από:

- την περίπτωση κατάπτωσης, υπέρ της αναθέτουσας αρχής, της εγγυητικής επιστολής συμμετοχής, λόγω μη υποβολής από τους οικονομικούς φορείς, εξηγήσεων για προσφορές τους που φαίνονται ασυνήθιστα χαμηλές (**άρθρο 32**),
- την επιβολή του προβλεπόμενου προστίμου, από τον επανακαθορισμό των πειθαρχικών παραβάσεων, σε περίπτωση υπαίτιας παράλειψης οφειλόμενης ενέργειας οργάνων του φορέα κατασκευής δημόσιου έργου (**άρθρο 60**),
- τη σύνταξη σε βάρος του αναδόχου αρνητικού λογαριασμού για την επιστροφή του τυχόν αχρεωστήτως καταβληθέντος ποσού, προσαυξημένου κατά ποσοστό τρία τοις εκατό (3%) ως ειδικής ποινικής ρήτρας στις περιπτώσεις εκ προθέσεως αναληθών επιμετρήσεων (**άρθρο 70**),
- τη δυνατότητα κατάπτωσης σε βάρος του αναδόχου ποσοστού είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) της εγγυητικής επιστολής καλής εκτέλεσης, σε περίπτωση μη παράδοσης ψηφιακού αρχείου (**άρθρο 86**),
- τον επανακαθορισμό του πλαισίου κατάπτωσης των εγγυήσεων κατά τη διαδικασία σύναψης δημοσίων συμβάσεων (**άρθρο 118**),
- την καταβολή αποζημίωσης στον αναθέτοντα φορέα, από τον ανάδοχο, σε περίπτωση μη υπογραφής του σχετικού συμφωνητικού εντός της οριζόμενης προθεσμίας (**άρθρο 124**),

- τη δυνατότητα απόδοσης του προβλεπόμενου παραβόλου στο Δημόσιο, σε περίπτωση απόρριψης της σχετικής προσφυγής, υπό τις ειδικώς οριζόμενες προϋποθέσεις. (**άρθρο 135**)

13. Ενδεχόμενη αύξηση εσόδων των προϋπολογισμών των Περιφερειών, από την είσπραξη των προστίμων που τυχόν επιβάλλονται για παραβάσεις της νομοθεσίας περί υπαίθριας διαφήμισης σε εθνικές και επαρχιακές οδούς και σε αυτοκινητοδρόμους πρόσβασης εντός της ζώνης αεροδρομίου (**άρθρο 8 παρ.2 του ν.2946/2001**). (**άρθρο 220**) Το ύψος των εν λόγω εσόδων εξαρτάται από πραγματικά γεγονότα (αριθμός παραβάσεων, ύψος προστίμου κ.λπ.).

14. Ενδεχόμενη εξοικονόμηση δαπάνης από:

- την επιβολή ανώτατου ορίου, επί της αμοιβής συμβούλων και εμπειρογνωμόνων, λόγω ανάθεσης σε αυτούς εξειδικευμένων υπηρεσιών, κατά την εκτέλεση δημοσίων συμβάσεων ή συμβάσεων παραχώρησης έργων ή συμβάσεων έργων που υλοποιούνται ως Συμπράξεις Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα (**Σ.Δ.Ι.Τ.**) (**άρθρο 56**),
- την αύξηση, κατά έναν μήνα, του χρονικού διαστήματος καθυστέρησης πληρωμής λογαριασμού, μετά από το οποίο προβλέπεται η καταβολή τόκων υπερημερίας στον ανάδοχο (**άρθρο 93**),
- τη μείωση του ανώτατου ορίου του ποσοστού της αποζημίωσης που δικαιούται ο ανάδοχος, σε περίπτωση που αναθέτουνσα αρχή προβεί σε διάλυση της σύμβασης. (**άρθρο 98**)

III. Επί του προϋπολογισμού της Ενιαίας Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ./φορέας Γενικής Κυβέρνησης)

Ενδεχόμενη δαπάνη από τη δυνατότητα σύστασης μητρώων πληροφοριακού χαρακτήρα στην Εθνική Βάση Δεδομένων Δημοσίων Συμβάσεων της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ., για την καταχώριση στοιχείων σχετικά με τη διενέργεια των δημόσιων συμβάσεων. (**άρθρο 23**)

IV. Επί του προϋπολογισμού της Αρχής Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (Α.Ε.Π.Π./φορέας Γενικής Κυβέρνησης)

Αύξηση εσόδων από την απόδοση στην Α.Ε.Π.Π. της επιβαλλόμενης χρηματικής κύρωσης σε βάρος της αναθέτουσας αρχής, σε περίπτωση παράλειψης ή καθυστερημένης αποστολής των απαιτούμενων στοιχείων, για τη διεξαγωγή εξέτασης των σχετικών προσφυγών. (**άρθρο 136**)

V. Επί των προϋπολογισμών της Ελληνικής Αναπτυξιακής Τράπεζας Α.Ε. και της Ελληνικής Αναπτυξιακής Τράπεζας Επενδύσεων Α.Ε. (φορείς Γενικής Κυβέρνησης)

Ετήσια δαπάνη από την καταβολή αυξημένων απολαβών στο προσωπικό των ανωτέρω Εταιρειών, λόγω εξαίρεσής του από τις διατάξεις του Ενιαίου Μισθολογίου (ν.4354/2015). (**άρθρο 181**)

VI. Επί του κρατικού προϋπολογισμού και των προϋπολογισμών του Ταμείου Χρηματοδότησης Δικαστικών Κτιρίων (Τ.Α.Χ.Δ.Ι.Κ.), του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-Ε.Φ.Κ.Α.) και του Μετοχικού Ταμείου Στρατού (Μ.Τ.Σ.) (φορείς Γενικής Κυβέρνησης)

1. Ενδεχόμενη αύξηση εσόδων, σε περίπτωση κατά την οποία το Δικαστήριο, επί προφανώς απαράδεκτης ή αβάσιμης αίτησης, απαγγείλει τον πολλαπλασιασμό του συνολικού παράβολου στο προσήκον μέτρο (και έως του 2% της αξίας της σύμβασης, εφόσον αυτή είναι δυνατόν να προϋπολογισθεί). (**άρθρο 138**)

2. Ενδεχόμενη αύξηση εσόδων από την είσπραξη των χρηματικών ποινών ή τη μετατροπή σε χρηματικές στερητικών της ελευθερίας ποινών, που τυχόν επιβάλλονται στις περιπτώσεις παράβασης των κανόνων διαφάνειας και δεοντολογίας από τα όργανα των Ενόπλων Δυνάμεων (πολιτικό και στρατιωτικό προσωπικό) κατά τη διενέργεια διαδικασιών σύναψης συμβάσεων στον τομέα της άμυνας. (**άρθρο 155 παρ.4**)

VII. Επί των προϋπολογισμών των Μετοχικών Ταμείων Στρατού, Ναυτικού και Αεροπορίας (φορείς Γενικής Κυβέρνησης)

Ενδεχόμενη αύξηση εσόδων από: **α)** τον επανακαθορισμό των επιβαλλόμενων χρηματικών προστίμων λόγω εκπρόθεσμης παράδοσης των υλικών στις σχετικές συμβάσεις των Ε.Δ. και **β)** την είσπραξη των χρηματικών προστίμων και τόκων υπερημερίας που επιβάλλονται σε περίπτωση εκπρόθεσμης παροχής υπηρεσιών με υπαιτιότητα του αναδόχου για συμβάσεις υπηρεσιών στις Ε.Δ. (**άρθρο 172 παρ.1 και 4**)

VIII. Η ανακατανομή αρμοδιοτήτων για τη διαχείριση των κυκλοφοριακών συνδέσεων επιφέρει και ανακατανομή: **α)** δαπανών ως προς την υλοποίηση των εν λόγω αρμοδιοτήτων και **β)** εσόδων από τα προβλεπόμενα τέλη χρήσης, μεταξύ της Υπηρεσίας Οδικών Τελών - Ηλεκτρονικής Διαχείρισης Οδικών Υποδομών του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών και των Περιφερειών (φορείς Γενικής Κυβέρνησης). (**άρθρα 213, 214**)

IX. Πέραν των προαναφερόμενων δημοσιονομικών επιπτώσεων, επέρχονται οικονομικά αποτελέσματα και επί του προϋπολογισμού του Τεχνικού Επιμελητηρίου

Ελλάδας [Τ.Ε.Ε. (ν.π.δ.δ.) φορέας εκτός Γενικής Κυβέρνησης], από τις διατάξεις των **άρθρων 188-210** και συγκεκριμένα:

- Δαπάνη από: α) τη σύσταση υπηρεσίας Γενικού Εμπορικού Μητρώου (Γ.Ε.ΜΗ.) (**άρθρο 189 παρ.1**) και β) την καταβολή αποζημίωσης στα μέλη των πειθαρχικών συμβουλίων. (**άρθρο 210 παρ.2**)
- Αύξηση εσόδων από την είσπραξη παραβόλων, προστίμων και χρηματικών ποινών, στο πλαίσιο της πειθαρχικής διαδικασίας. (**άρθρα 197 παρ.1, 204 παρ.2 και 208 παρ.2**)
- Νομιμοποίηση δαπανών που πραγματοποιήθηκαν μέσω της παγίας προκαταβολής. (**άρθρο 193**)

Αθήνα, 22 Φεβρουαρίου 2021

Η Γενική Διευθύντρια κ.α.α.

